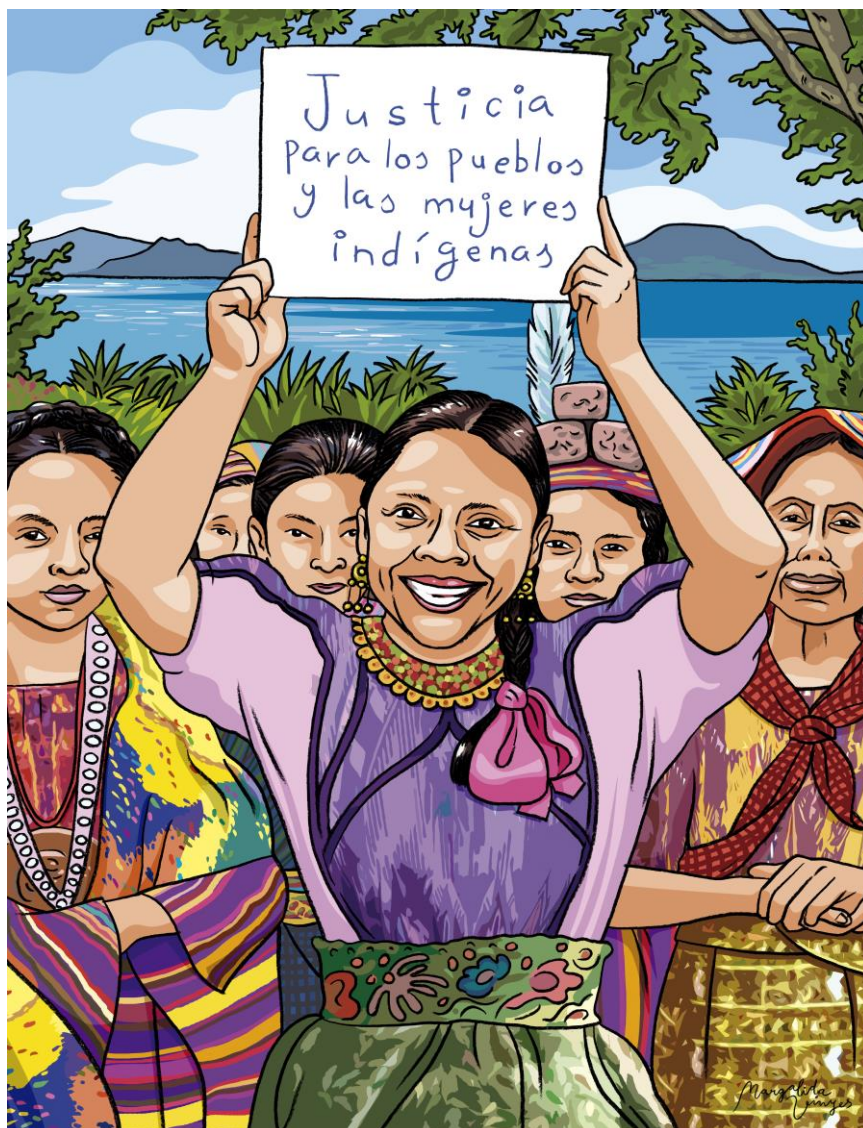

Memòria de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS)
Universitat de les Illes Balears
Curs acadèmic 2017-18

Universitat
de les Illes Balears

Vicerectorat
de Campus, Cooperació
i Universitat Saludable

Oficina de Cooperació
al Desenvolupament
i Solidaritat

Memòria de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS)
Universitat de les Illes Balears
Curs acadèmic 2017-19

Sumari

	Pàgina
1. Introducció	4
2. Educació per al desenvolupament: accions de formació i sensibilització	
2.1. Beques de pràctiques per a alumnat d'estudis oficials de grau i màster de la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament	5
2.2. Cursos monogràfics	8
2.3. Cursos de formació de voluntariat	17
2.4. Cursos de formació per al personal de la UIB	40
2.5. Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per al desenvolupament (EpD)	41
2.6. Altres accions d'educació per al desenvolupament	52
2.7. Transversalització de l'EpD	53
3. Educació per al desenvolupament: Voluntariat universitari	
3.1. Programa Estades Solidàries	55
3.2. Convocatòria de voluntariat internacional amb persones refugiades	59
3.3. Portal de voluntariat universitari	60
3.4. Programa del Servei de Voluntariat Europeu (SVE)	64
4. Projectes de cooperació universitària al desenvolupament de la UIB	
4.1. Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament	66
5. Projecció de l'OCDS a l'exterior	81
6. Participació en òrgans col·legiats i comissions	83

1. Introducció

Com sempre aprofitem les memòries per agrair i reconèixer públicament la confiança dipositada en la UIB per part del Govern Balear perquè continua donant suport a temes de cooperació universitària al desenvolupament mitjançant la signatura del conveni anual amb la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació, així com la subvenció atorgada per la Conselleria de Cultura, Participació i Esports per continuar endavant amb el programa de voluntariat universitari. Per suposat també cal reconèixer públicament la implicació i la participació activa de la comunitat universitària i de les entitats de les Illes Balears amb què hem col·laborat per dur a terme totes les accions i aconseguir els resultats descrits en la present memòria.

Enguany hem continuant apostant pel cicle de sessions monografies de l'Agenda 2030 organitzat en xarxa amb altres actors i entitats properes per anar analitzant i debatent sobre el rol de la universitat en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS); també s'ha treballat perquè el portal de voluntariat universitari UIB es consolidi com una eina per a la dinamització de la participació activa i compromesa de tota la comunitat universitària; s'ha continuat fent una tasca de sensibilització i formació important en el marc de l'educació per una ciutadania global; i s'ha seguit treballant en els programes de mobilitat internacional, en els que s'han augmentat els ajuts econòmics i el nombre de places ofertes.

Al curs 2017-2018 s'ha impulsat la campanya "Juntas ens protegim! Defensam les dones defensores de drets" en col·laboració amb la Fundación Calala Fondo de Mujeres, Front Line Defenders i la Iniciativa Mesoamericana de Mujeres Defensoras de los Derechos Humanos. D'aquesta manera des de la Universitat de les Illes Balears, en complicitat amb altres institucions, entitats i col·lectius, s'ha posat la ciutat de Palma al mapa de les gires europees de dones defensores de drets amb la visita de reconegudes defensores de Mèxic, El Salvador i Guatemala que denuncien l'increment de les agressions a les mateixes dones defensores de drets humans a Amèrica Central i Mèxic. En el marc d'aquesta campanya s'ha impulsat un diàleg compartit sobre protecció integral feminista i incidència internacional en l'àmbit del desenvolupament amb dones defensores de drets humans, com els drets sexuals i reproductius i del territori, mitjançant xerrades, entrevistes, vídeos i una exposició amb il·lustracions de les defensores que han anant visitant.

Com a novetat, i en el marc del programa de voluntariat internacional Estades Solidàries, s'ha obert per primera vegada una convocatòria específica per a realitzar el voluntariat amb població refugiada a Atenes, Grècia, durant el període d'estiu. També s'ha recuperat la possibilitat de fer voluntariat als campaments de refugiats/des sahrauís a Argèlia durant el període de Nadal.

Esperam que aquest resum de les accions i programes desenvolupats serveixi d'exercici de difusió i de transparència i sigui un motor per ampliar la implicació de la comunitat universitària en el compromís social de la UIB.

2. Educació per al desenvolupament: accions de formació i sensibilització

2.1. Beques de pràctiques per a alumnat d'estudis oficials de grau i màster de la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament

XXVIII CONVOCATÒRIA DE BEQUES DE PRÀCTIQUES PER ALS ESTUDIS OFICIALS DE GRAU O MÀSTER EN EL MARC DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DURANT EL CURS ACADÈMIC 2017-18

La convocatòria per al professorat per definir els perfils de places per realitzar pràctiques que es publica cada any, va romandre oberta fins el 18 de setembre de 2017. Fruit de les sol·licituds presentades pel professorat de la UIB, es va confeccionar l'oferta de beques per al curs 2017-18, que es va publicar el dia 16 d'octubre de 2017, com la XXVIII Convocatòria de Beques de Pràctiques amb una dotació de 23 beques, així com apareix als quadres següents:

FACULTAT D'EDUCACIÓ				
ESTUDIS	TUTOR	INSTITUCIÓ	DURADA	PLACES
Mestre	Maribel Pomar	Xarxa Escoles Alternatives Perú	90 dies estiu 2018	3
Mestre Primària	Lucía Buil	Centro Educativo para niños sordos Effetah, Tànger, Marroc	60 dies març-maig 2018	3
Màster Educació Inclusiva				
Educació Social	Sebastià Verger	Associació Aprendo Contigo, Lima, Perú	60 dies	3
Màster Educació Inclusiva				
Educació Social	M. Antònia Gomila	Centro de Apoyo a niños y adolescentes Trabajadores (CANAT), Piura, Perú	60 dies febrer-juny 2018	2
Màster Intervenció Socio-educativa	Lluís Ballester Rosario	Centro de Apoyo a niños y adolescentes Trabajadores (CANAT), Piura, Perú	60 dies juliol-setembre 2018	2
Educació Social	Sebastià Verger	Wayra, Cusco, Perú	60 dies febrer-juny 2018	2

FACULTAT DE PSICOLOGIA				
ESTUDIS	TUTOR/A	INSTITUCIÓ	DURADA	PLACES
Psicologia	Carmen Ramis	Associació Aprendo Contigo, Lima, Perú	60 dies febrer-maig 2018	2

FACULTAT D'INFERMERIA I FISIOTERÀPIA				
ESTUDIS	TUTOR/A	INSTITUCIÓ	DURADA	PLACES
Infermeria	Berta Artigas	Universitat Estatal de Bolívar	60 dies febrer-maig 2018	4
Fisioteràpia	Elisa Bosch	Dangme East District Hospital, Ghana	60 dies juliol-setembre 2018	2

El termini de presentació de sol·licituds per part dels alumnes va acabar el dia 13 de novembre de 2017. En total es varen rebre 23 sol·licituds.

La professora Elisa Bosch, tutora del perfil estudis de Fisioteràpia, va sol·licitar per escrit a la comissió dotar una plaça més, de les dues que tenia adjudicades, per poder seleccionar als tres candidats/es que s'havien presentat al procés de selecció i l'havien superat amb èxit. La comissió ho va aprovar, tal com consta a l'acta de la reunió de la comissió de seguiment celebrada el 13 de desembre de 2017.

Finalment, i segons l'acta de resolució signada pels membres de la comissió de seguiment del conveni i publicades el dia 13 de desembre de 2017, s'han lliurat un total de quinze (15) beques (13 dones i 2 homes), entre els estudis de Magisteri, Psicologia, Infermeria, Fisioteràpia i Educació Social amb estades d'una durada de 60 dies amb sis (6) contraparts sòcies de quatre (4) països diferents:

XXVIII BEQUES DE PRÀCTIQUES A PAÏSOS EMPOBRITS. CURS 2017-2018					
	ALUMNE	ESTUDIS	CONTRAPART	PAÍS	DOTACIÓ
1	Nerea de la Hoz Rodríguez	Magisteri	Centre educatiu per a nins sords Effetah	Marroc	1.200 €
2	Rocío Díaz Varela				1.200 €
3	Sílvia Alcover Carmona	Educació Social	Aprendo Contigo	Perú	2.000 €
4	Cristina Guervós Mairata				2.000 €
5	Tania Anneli Pozo Puustinen	Educació Social	Wayra	Perú	2.000 €
6	Lucía Sánchez Rodríguez				2.000 €
7	Antonia Torrandell Socias	Psicologia	Aprendo Contigo	Perú	2.000 €
8	Marta Vilaire Giménez				2.000 €
9	Marta Noguera Archela	Infermeria	Universitat Estatal de Bolívar	Equador	2.000 €
10	Clara Siquier Navas				2.000 €
11	Aina Massanet Neubaur				2.000 €
12	Caterina Roig Pons				2.000 €
13	Carme Servera Simó	Fisioteràpia	Dangme East District Hospital	Ghana	2.000 €
14	Ernest Navarro de Prada				2.000 €
15	Andreu Tomàs Palou				2.000 €

Donat que 8 de les places inicialment ofertes varen quedar desertes, es va obrir una nova Convocatòria de beques de pràctiques en data del 29 de gener de 2018.

XXIX CONVOCATÒRIA DE BEQUES DE PRÀCTIQUES PER ALS ESTUDIS OFICIALS DE GRAU O MÀSTER EN EL MARC DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DURANT EL CURS ACADÈMIC 2017-18

En aquesta XXIX Convocatòria de beques de pràctiques per als estudis oficials de grau o màster en el marc de la cooperació al desenvolupament durant el curs acadèmic 2017-18 es varen oferir 9 places, distribuïdes de la següent manera:

FACULTAT D'EDUCACIÓ				
ESTUDIS	TUTOR	INSTITUCIÓ	DURADA	PLACES
Mestre Primària	Lucía Buil	Centre Educatiu per a nins sords Effetah, Tànger, Marroc	60 dies març-maig 2018	1
Màster Educació Inclusiva				
Educació Social	Sebastià Verger	Associació Aprendo Contigo, Lima, Perú o Wayra, Cusco, Perú	60 dies	8
Màster Educació Inclusiva				
Pedagogia				

El termini de presentació de sol·licituds per part dels alumnes va acabar el dia 15 de febrer de 2018. Es varen rebre un total de 8 sol·licituds.

Tal com consta a l'acta de resolució, publicada el 26 de febrer de 2018, s'han lliurat un total de sis beques, per a sis (6) alumnes (totes dones), entre els estudis de Mestre, Pedagogia i Educació Social, amb estades d'una durada de 60 i amb dues (2) contraparts sòcies a dos (2) països diferents i dos (2) professors/es com a tutors/es:

XXIX BEQUES DE PRÀCTIQUES EN PAÏSOS EMPOBRITS. CURS 2017-18				
NOM	ESTUDIS	CONTRAPART	PAÍS	DOTACIÓ
Carla Iraida Sans Llabrés	Mestre	Centre educatiu per a nins sords Effetah	Marroc	1.200 €
Daniela Mejía Ospina	Educació Social	Associació Aprendo Contigo	Perú	2.000 €
Sandra Peralta Palou	Pedagogia			2.000 €
Sara Sow Linares				2.000 €
Neus Marí Rodríguez	Pedagogia	WAYRA		2.000 €
Laura Quesada Lagarge	Educació Social			2.000 €

2.2. Cursos monogràfics

2.2.1. VII Jornades. Els moviments migratoris, un dels reptes de l'Agenda 2030: les realitats africanes del segle XXI

La setena edició de les jornades organitzades per l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS) de la Universitat de les Illes Balears (UIB), amb el suport de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears, va generar un espai de trobada multidisciplinari per abordar el gran repte que suposen els moviments migratoris actuals i reflexionar-hi conjuntament. En aquesta ocasió ens hem centrat en les realitats africanes des d'una visió que ens ha ajudat a entendre no només el que succeeix al continent, sinó també com es configuren les seves relacions amb la resta del món. Les persones expertes convidades han posat especial atenció a aspectes com els efectes del neocolonialisme, qui són les persones que travessen les fronteres terrestres i marítimes i la vulnerabilitat que pateixen, la responsabilitat que tenim en aquest sentit als països d'acollida i la importància de la incidència política, així com tot això es representa a les arts visuals i altres expressions artístiques.

En un context en què l'Agenda 2030 de l'ONU apel·la a tots els actors i països per assolir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a escala global, és un repte el fet que no s'hi prevegin de manera prou específica els fluxos migratoris i les seves conseqüències.

Dades generals:

- **Durada:** 12 hores.
- **Places:** sense límit de places.
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- **Dates del curs:** dimecres, 27 de setembre de 2017, de 9.30 a 14.30 h i de 16.30 a 19 h i dijous, 28 de setembre de 2017, de 9.30 a 14 h.
- **Lloc:** Aula de Graus, bloc B de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Programa:

DIMECRES, 27 DE SETEMBRE DE 2017	
9.30 h.	Inauguració de les Jornades , a càrrec del doctor Llorenç Huguet, Rector de la Universitat de les Illes Balears, del senyor Antoni Servera, director general de Cooperació del Govern de les Illes Balears i del doctor Antoni Aguiló, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable.
10 h	“Formas y manifestaciones del neocolonialismo en África y perspectivas” , a càrrec de Mbuyi Kabunda , doctor en relacions internacionals per la Universitat Complutense de Madrid, professor i membre de l'Institut Internacional de Drets Humans d'Estrasburg, professor de relacions internacionals i estudis africans de la Universitat Autònoma de Madrid (GEA/UAM) i de la Universitat Pontifícia Comillas de Madrid i president de l'Associació Espanyola d'Africanistes (AEA). Presenta: Ana Mascaró, psicòloga i mediatra cultural d'IB-Salut. Impulsora del club de lectura africanista de la biblioteca de

	Son Gotleu.
11 h	Pausa
11.30 h	Projecció: La transició cap als Objectius de Desenvolupament Sostenible: Unit al moviment global.
12 h.	"¿Quién eres tú que cruzas el Mediterráneo? Una aproximación a los flujos migratorios mixtos desde África hacia Europa", a càrrec de Valentina Milano , professora de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la Universitat de les Illes Balears (UIB) des de 2013. Anteriorment, la seva activitat professional s'ha desenvolupat principalment com a jurista especialista en dret internacional i drets humans a l'ONU: a la UNESCO (Paris, 2000-2001), l'OMS (Ginebra, 2002-2004) i l'Alt Comissionat per als Drets Humans (Ginebra, 2004-2010). En aquest context, ha realitzat treballs d'investigació i missions d'indagació en el terreny (Àfrica, Àsia, Amèrica llatina) i ha participat en nombroses conferències i congressos. Presenta: Ruth Escribano Dengra, coordinadora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS).
13 h.	Taller "Alianzas en el Feminismo Negro", a càrrec d'Antoinette Torres, responsable del col·lectiu <u>Afrofeminas</u> .
14 h.	Pausa
16.30 h	"Representación de las migraciones en el cine y arte contemporáneos africanos y de la diáspora", a càrrec de Beatriz Leal , investigadora, docent i comissària independent especialitzada en art i cinema contemporani d'Àfrica, Àsia, Orient Mitjà i Europa de l'Est. Actualment resideix entre Espanya i els Estats Units, des d'on escriu sobre cinema i art contemporani africà per a <i>El País</i> i diversos mitjans africanistes (<i>Africa is a Country, Buala, GuinGuinBali, OkayAfrica, Wiriko</i>). Ha publicat articles acadèmics i editat monogràfics sobre teoria i història cinematogràfica en revistes especialitzades com <i>Cinema Journal, Secuencias, African Screens, Africaneando, Hyperion, Foro de Educació o Art-es</i> i, en aquests moments, prepara un llibre en espanyol sobre cineastes africans contemporanis. Des de 2011 és programadora de l'African Film Festival de NYC i ha comissariat cicles per a diverses filmoteques espanyoles, el CCCB, Tabakalera, Artium, MUSAC i altres centres d'art contemporani. Presenten: Rafel Gallego, periodista, crític de cinema i autor teatral i Yolanda Serrano, periodista i relacions Institucionals i Relacions amb els mitjans UIB.
17.30 h.	Descans
18 h.	Teatre: No es país para negras, una obra que mostra els microracismes, el racisme subtil si et queixes del qual et tracten de paranoica, a càrrec de Silvia Albert Sopale . Presenta: Malika Kathir , filòloga de formació. Lloc: Sala d'Actes de l'edifici Guillem Cifre de Colonya.
19 h.	Cloenda

DIJOUS, 28 DE SETEMBRE DE 2017	
9.30 h.	"La defensa dels drets humans en els moviments migratoris del continent africà: Presentació de l'informe "Tras la frontera", a càrrec d' Helena Maleno Garzón , investigadora especialista en migracions i tracta d'éssers humans, amb

	especial atenció a dones i menors. Com a consultora independent ha treballat amb fundacions internacionals com <i>Women Link Worldwide</i> , <i>Save the Children</i> , APS i amb entitats com el Defensor del Pueblo Español. La seva militància la canalitza a través de la xarxa Caminando Fronteras / <i>Walking Borders</i> , de la qual és activista. Presenta: Margalida Capellà, professora de Dret Internacional de la UIB.
10.30 h.	Descans
11 h.	Espai de bones pràctiques d'acollida de persones refugiades presentat i moderat per na Dolça Feliu Aymar, directora inclusió social i cooperació internacional de Creu Roja Illes Balears: • Programa d'incidència política i sensibilització de la plataforma Les Balears Acolim, a càrrec de Carlos Martín i Jean-François Cuennet. • Programa de suport de la Universitat de Barcelona a les persones refugiades i provinents de zones en conflicte, a càrrec de Xavier López, director de la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona. • Un projecte per a l'acollida emocional de les persones refugiades, a càrrec de Santiago Stankovicde, de Dignity 360°. • Les entitats locals s'impliquen: incidència, cooperació, sensibilització i acollida, a càrrec de Antònia Rosselló, gerent del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació i de Marga Benajam, gerent del Fons Menorquí de Cooperació. • Més de 50.000 persones rescatades a la mar Mediterrània, a càrrec de Manuel Elviro, de PROEM-AID.
12 h.	“África y las oportunidades de un régimen migratorio global” , a càrrec de Gonzalo Fanjul , investigador i activista contra la pobresa. Actualment impulsa la Fundació porCausa (periodisme i investigació contra la pobresa) i dirigeix l'àrea d'anàlisi de polítiques d'ISGlobal. També és investigador associat de l'Overseas Development Institute per al seu programa de migracions i autor i coeditor del blog d' <i>El País</i> 3500 Millones, que va rebre el premi FAO 2012. Presenta: Maria Bel Pocoví, Servei de Comunicació de la UIB.
13 h.	Activitat artística: Ubuntu , a càrrec de Victor Uwagba, dinamitzador juvenil i mediador intercultural i companyia.
14 h.	Cloenda de les Jornades

Metodologia: La planificació i organització d'aquest cicle de sessions s'ha dut a terme conjuntament amb la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears, que a més del cofinançament ha reforçat la difusió directa a totes les entitats socials locals. Seguint la dinàmica iniciada durant el curs acadèmic anterior s'han abordat i analitzat de forma específica algun dels objectius de desenvolupament sostenible que s'han dissenyat, planificat i coordinat de forma participativa amb els agents locals de cooperació al desenvolupament, com és la Coordinadora d'ONGD Illes Balears (CONGD-IB) i altres entitats que treballen en l'àmbit específic de cada un dels ODS protagonistes: Oxfam Intermón, Plataforma les Balears Acolim, Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, Dignity 360, Amnistia internacional, Associació d'Amics del Poble Saharauí (AAPSIB), entre d'altres.

A part de l'organització i coordinació conjunta, aquesta nova metodologia participativa ha permès oferir un espai per visibilitzar el treball emmarcat en els ODS que ja estan duent a terme a la nostra comunitat autònoma tant les administracions públiques com la societat civil organitzada, especialment en l'objectiu analitzat en cada cas. Aquest punt permet compartir experiències locals amb el propòsit de conèixer millor el treball local de cadascuna de les entitats, institucions o plataformes i els moviments socials implicats, així com crear espais de sinergia, confiança i aliances inclusives que impulsin el treball en xarxa en el marc de l'Agenda 2030. Igualment, per facilitar la formació en línia s'ha creat una base de recursos oberta i disponible a la xarxa. Totes les sessions han estat gravades i pujades a l'espai web de la OCDS, on estan disponibles per a qualsevol persona interessada: http://cooperacio.uib.cat/epd/formacio/monografics/20152016/cicle_monografies_ods/.

D'altra banda, cal destacar que amb la finalitat d'assegurar el reconeixement per als diferents col·lectius que conformen la comunitat universitària, aquesta modalitat formativa ha estat inclosa formalment en el pla de formació interna per als col·lectius del personal d'administració i serveis (PAS) i del personal docent i investigador (PDI) de la UIB. A més, en totes les sessions s'ha facilitat un qüestionari a tots els participants perquè poguessin valorar cada sessió del cicle i especificar els interessos concrets entorn dels ODS que s'han tingut en compte a l'hora d'organitzar aquestes sessions. Els resultats apareixen reflectits gràficament per a cada una de les sessions.

Dades de participació: L'assistència mitjana a totes les ponències i activitats ha estat aproximadament de 80 persones, donat que a conferències puntuals com la d'Helena Maleno la participació ha estat més nombrosa, arribant a les 90 persones i a l'obra de Teatre "No es país para negres" l'assistència ha estat d'unes 150 persones.

VII Jornades	Dones	Homes	TOTAL
Inscripcions	67	14	81
Dret a certificat	34	6	40

2.2.2. Formació modular «trencant murades per una cooperació transformadora»

Amb aquesta formació modular compartida amb la DG de Cooperació es pretén facilitar l'accés a les darreres novetats i tendències per una cooperació transformadora no normativa convidant ponents i entitats amb gran experiència i recorregut que ens ajudin a comprendre els vincles entre perspectiva de gènere i diversitat sexual i la cooperació internacional i l'educació per al desenvolupament.

Primer mòdul: «Dos décadas de cooperación al desarrollo con enfoque de género: ¿qué queda tras la crisis?»

A vint anys de l'aprovació de l'estratègia de gènere de la cooperació espanyola, i en el context d'una profunda crisi de la cooperació de la qual encara no s'ha sortit, analitzam de la mà de la investigadora, formadora i avaluadora sobre gènere i polítiques de cooperació al desenvolupament Clara Murguialday, l'impacte d'ambdues en els moviments de dones dels

països amb els quals cooperam i les perspectives de l'agenda feminista en les polítiques de cooperació.

Dades generals:

- **Durada:** 8 hores.
- **Dates i horaris:** el dilluns 23 i el dimarts 24 d'abril de 2018 de les 16.30 a les 20.30 hores.
- **Lloc de realització:** aula 27 de Sa Riera (C/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma).
- **Ponent:** Clara Murguialday, experta en gènere.
- **Activitat gratuïta adreçada a:** personal de les entitats, ONGD, personal tècnic de les AP i tota la comunitat universitària i població en general interessada per ampliar els seus coneixements en aquest àmbit i gaudir d'aquesta oportunitat formativa.

Programa:

DILLUNS 23 D'ABRIL DE 2018	
16.30 – 20.30 h	• Balanç de l'aplicació de l'estratègia dual per aconseguir l'equitat de gènere en el desenvolupament: èxits i fracassos. • Què en queda de l'estratègia de gènere de la cooperació espanyola vint anys després? Perspectives de futur.
DIMARTS 24 D'ABRIL DE 2018	
16.30 – 20.30 h	• Què hem perdut pel camí? L'agenda feminista global encara no forma part de l'agenda de la cooperació al desenvolupament. • Impactes de la crisi de la cooperació en els moviments de dones: estudi de cas a Nicaragua, El Salvador i Guatemala. • La comunitat LGTBI centreamericana interroga la cooperació: un estudi de cas.

Participació: 8 dones varen obtenir certificat d'assistència.

2.2.3. Cicle de sessions monogràfiques de l'Agenda 2030

El repte d'integrar l'Agenda 2030 de manera transversal a les nostres realitats i, especialment, a les nostres universitats passa per tot un procés d'aprenentatge que comença en primer lloc visibilitant, sensibilitzant i formant sobre aquest tema, implicant tots els actors de manera transversal. Així es dona continuïtat al cicle centrat en els 17 Objectius i les 169 metes que conformen l'Agenda 2030. D'aquesta manera l'oferta formativa dirigida a la comunitat universitària, professionals i agents socials i persones que treballen o col·laboren amb els agents de cooperació al desenvolupament de la nostra comunitat obre un espai de reflexió per a la consecució d'un canvi de model global que ha de perfilar-se més just i sostenible.

Des de l'OCDS en coordinació i cofinançament de la Direcció General de Cooperació en el marc d'aquest conveni, s'han organitzat noves sessions planificades de forma conjunta en el marc del «Cicle de sessions monogràfiques de l'Agenda 2030».

Objectiu principal

L'objectiu principal del curs és impulsar un procés de reflexió estratègic entre tots els col·lectius de la comunitat universitària, els agents locals de cooperació, professionals de l'àmbit, activistes dels moviments socials, plataformes ciutadanes i persones interessades per abordar els reptes que suposa l'Agenda 2030 i reapropriar-se del nou full de ruta.

Objectius específics

- Posar a la disposició de la comunitat universitària i de tots els agents de cooperació al desenvolupament, així com dels col·lectius de la societat civil implicats/interessats, una oferta formativa gratuïta, periòdica i continuada que permeti conèixer i analitzar la nova Agenda 2030.
- Generar un espai de reflexió, debat i intercanvi de coneixements entre els/les ponents i els/les participants que faciliti la comprensió, l'anàlisi i la crítica per facilitar l'apropiació i transversalitat dels ODS i les seves metes.
- Establir aliances que facilitin el treball en xarxa amb tots els agents de cooperació, Universitat, administracions públiques, moviments socials i plataformes ciutadanes a escala regional i local.

Metodologia

Es continuen amb sessions entre 4-8 hores incloses formalment en el pla de formació interna per als col·lectius del personal d'administració i serveis (PAS) i del personal docent i investigador (PDI) de la UIB amb la finalitat d'assegurar el reconeixement per als diferents col·lectius que conformen la comunitat universitària. En cada cas s'ha dut a terme un procés d'inscripció en línia independent i posteriorment s'han elaborat certificats d'assistència a totes les persones que han assistit com a mínim al 80 % de la sessió. Per facilitar la formació en línia s'ha creat una base de recursos oberta i disponible a la xarxa. Totes les sessions han estat gravades i pujades a l'espai web de la OCDS, on estan disponibles per a qualsevol persona interessada: http://cooperacio.uib.cat/epd/formacio/monografics/2015-2016/cicle_monografies_ods/.

SETENA SESSIÓ: DONES DEL PLANETA. RUTES PER UNA AGENDA 2030 ECOFEMINISTA

Amb la finalitat d'analitzar els reptes actuals en la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030 des d'una mirada ecofeminista, aquesta sessió s'ha centrat en els ODS 14 i 15 per crear espais per les noves aliances estratègiques entre els moviments ecologistes i feministes com una forma innovadora i creativa per superar l'actual crisi multidimensional. El model econòmic global actual prima la lògica extractiva i els processos d'acumulació i de consumisme exacerbat, fet que genera milions de persones expulsades i desplaçades, i la destrucció i l'esgotament dels recursos naturals. El feminisme destaca, a més a més, que aquest model econòmic afecta de forma més greu les dones i nines i que ha d'entendre's com a part del sistema patriarcal.

La relació entre la naturalesa i les dones ha estat i continua sent un element clau del treball de reproducció i sosteniment de la vida. Històricament, les dones han seleccionat les llavors, han cultivat la terra, han anat a cercar aigua i des de sempre han estat qui més s'han resistit a l'ús comercial dels recursos naturals. Per això també són majoritàriament les dones les que

lideren els moviments de resistència i les lluites contra les transnacionals: el moviment Chipko (Índia), el moviment Cinturó Verd (Kenya), les feministes comunitàries i defensores de drets humans que han vinculat la defensa del seu territori amb la del seu propi cos (Amèrica Llatina), entre d'altres.

El camí cap a la sostenibilitat social i ecològica, que travessa l'Agenda 2030, implicara deslliurar-se d'un sistema de desenvolupament inhumà, injust i insostenible que porta a la destrucció de la vida al planeta i a la destrucció, i fins i tot al suïcidi, de l'espècie humana. Els moviments ecofeministes entenen que la crisi ecològica global no pot solucionar-se si no s'introdueix la perspectiva de gènere en la mobilització social i la incidència política. Es tracta de posar en valor el treball reproductiu i de cura de la vida, les experiències, els sabers i coneixements femenins, així com les lluites col·lectives dels moviments de dones en defensa de la naturalesa i dels seus drets per a la transformació social i el canvi de model.

Aquestes accions s'han sumat a la iniciativa de Thakhi Runa «Fracàs del sistema» els dies 2 i 3 de març amb la participació de Yayo Herrero, antropòloga i referent del moviment ecofeminista.

Dades generals:

- **Durada:** 9 hores.
- **Places:** sense límit de places.
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- **Dates del curs:** dilluns dia 5 de març de 2018, de les 17 a les 20.30 hores a la sala d'actes del Parlament; dilluns dia 12 de març de 2018, de les 19 a les 21 hores a CineCiutat; i dilluns dia 19 de març de 2018, de les 17 a les 20.30 hores, a la sala d'actes del Parlament.
- **ODS tractats:**
 - **ODS 14:** Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.
 - **ODS 15:** Promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, lluitar contra la desertificació, detenir i invertir la degradació de les terres i frenar la pèrdua de la diversitat biològica.

Programa:

DILLUNS, 5 DE MARÇ DE 2018	
17 h.	Taula d'entitats científiques i moviments socials. Espai per crear aliances estratègiques i construir conjuntament en què reflexionarem sobre quina és la realitat de la implementació dels ODS 14 i 15 a les Illes Balears. Moderadora: Caterina Amengual, ambientòloga. Participants: Margalida Ramis, portaveu i responsable de campanyes del GOB Mallorca; Raquel Vaquer Sunyer, membre de Terraferida, i investigadora de l'IMEDEA (CSIC); Inés Castejón, membre d'Enginyers sense Fronteres (ESF) i investigadora de l'IMEDEA (CSIC); Mari Gutic, Asociación Ondine; Isabel Moreno, membre d'Amics de la Terra, i catedràtica de Biologia Marina de la UIB jubilada; Marta Carreras, Oceana; i Mercè Morató, Aliança Mar

	Blava.
18.30h	Berenar solidari
19 h	Mapograma (Mind map). Espai de reflexió i treball per crear aliances estratègiques entre els moviments ecologistes i feministes. Innovació social a través de la cultura a càrrec d'Alelí Mirelman, que realitzarà un mapograma de forma col·lectiva i participativa.

DILLUNS, 12 DE MARÇ DE 2018	
19 h	Projecció del documental Berta vive. Projecció gratuïta amb la col·laboració del Consell Insular i debat posterior. Presenta: Ruth Escribano Dengra coordinadora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat de la UIB i ecofeminista. Moderador el debat: Martha Zeinn, narradora, experta en estratègies narratives i audiovisuals i ecofeminista

DILLUNS, 19 DE MARÇ DE 2018	
17 h	“Agenda 2030 Feminista”, a càrrec de Laura Viladevall Corominas, tècnica de Creació Positiva i “La protección a defensoras del territorio y medioambiente como una condición básica de los Objetivos de Desarrollo Sostenible: el rol de la cooperación internacional”, a càrrec de Marusia López, Calala Fondo de Mujeres, Creación Positiva i JASS Asociadas por lo Justo.
18 h	Microteatre: Hàbitat , lectura dramatitzada a càrrec de Joana M. Peralta i Alexandra Palomo. Una obra de petit format per la sensibilització sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible, organitzat per El Somni Produccions.
18.30 h	Berenar solidari.
19 h	Taula d'institucions amb competències en sostenibilitat ecològica, per conèixer de primera mà els posicionaments polítics respecte a l'Agenda 2030 i concretament els ODS 14 i 15 des d'una mirada feminista. Moderadora: Victòria Morell Salom, responsable del programa Dones d'IB3 Ràdio. Participants: Aina Calafat Rogers, coordinadora de projectes dels Serveis de Millora Agrària i Pesquera; Neus Truyol Caimari, regidora de l'Ajuntament de Palma d'Ecologia, Agricultura i Benestar Animal; Sandra Espeja, consellera de Medi Ambient del Consell de Mallorca; Sílvia Limones, diputada del Grup Parlamentari Socialista; Joana Aina Campomar, diputada del Grup Parlamentari Més per Mallorca; i Laura Camargo, diputada Grup Parlamentari Podem Illes Balears.

Participació: 31 persones inscrites (20 dones i 11 homes), de les quals 10 varen tenir dret a certificat (7 dones i 3 homes).

VUITENA SESSIÓ: WORKSHOP SOBRE ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE EN EL MARC DE LES UNIVERSITATS

El 23 de maig de 2018, de les 16 a les 19.30 hores, s'ha celebrat a la sala d'actes de l'edifici Ca n'Oleo (Palma) la vuitena sessió del Cicle de sessions monogràfiques de l'Agenda 2030, un *workshop* sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible en el marc de les Universitats. La sessió va girar en torn a l'**ODS 17. Enfortir els mitjans d'execució i revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible**.

Aquesta trobada és fruit del compromís de les universitats en l'assoliment dels ODS de l'Agenda 2030. Les universitats tenen un paper vital a l'hora d'abordar aquestes metes i avançar en la implementació de tots els ODS. Mitjançant l'educació, es té la responsabilitat de formar i conscienciar la següent generació de líders, emprenedors i emprenedores, pensadores i pensadors, de formar per comprendre els reptes mundials que cal afrontar i l'important paper que assoliran en un futur per solucionar tots aquests desafiaments. Mitjançant la investigació i la formació, les universitats estan a l'avantguarda en igualtat de gènere i en la recerca de la sostenibilitat per poder fer front a tots els problemes globals.

Dia, hora i lloc: el 23 de maig de 2018, de les 16 a les 19.30 hores, a la sala d'actes de Ca n'Oleo (carrer de l'Almudaina, 4. 07001 Palma, Illes Balears).

El *workshop* es va plantejar com un espai obert al debat per conscienciar i apoderar tota la comunitat universitària per fer front als nous reptes actuals, per la qual cosa es va poder comptar amb la participació de persones expertes d'altres universitats amb càrrecs rellevants que s'hi desplaçaren a la UIB, com es pot comprovar al següent programa:

DIMECRES 23 DE MAIG DE 2018	
16-16.30 h	Paraules de benvinguda. Manifest i compromís de la UIB amb l'Agenda 2030, a càrrec d'Antoni Aguiló. Vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable de la UIB.
16.30-17.30 h	“Cómo empezar con los ODS en las universidades” , a càrrec de Javier Benayas. President de l'Associació de Científics pel Medi Ambient. Secretari general de la Comissió Sectorial de Desenvolupament Sostenible, Qualitat Ambiental i Prevenció de Riscs de la CRUE.
17.30-18.30 h	“El paper de la Universitat davant els ODS” , a càrrec de Pastora Martínez. Vicerectora de Globalització i Cooperació de la UOC. Presidenta del grup de treball de Cooperació de la Comissió Sectorial d'Internacionalització i Cooperació de la CRUE.
18.30-19.30 h	Col·loqui.

Dades d'assistència i participació: en aquesta sessió oberta pel rector de la UIB, el Dr. Llorenç Huguet, no es va fer inscripció prèvia i no es varen emetre certificats d'assistència. Hi participaren 15 persones, entre PDI, PAS, estudiants, membres d'entitats locals i d'alguna contrapart sòcia dels projectes CUD, coincidint amb la seva estada a la UIB.

A més de l'espai obert al públic, es va celebrar una reunió interna com a Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable per poder compartir reflexions i reptes de la seva feina per impulsar l'Agenda 2030 i prèviament també va haver una reunió amb el rector de la UIB i les persones expertes.

2.3. Activitats de formació de voluntariat

Durant el curs acadèmic 2017-2018 s'han realitzat (5) cinc cursos de formació de voluntariat, de 25 hores de durada cadascun, tres en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, un en l'àmbit de la sostenibilitat ecològica i un amb gent gran. A més, aquest curs s'ha potenciat el nou format de les càpsules formatives, accions formatives de curta durada i que pretenen donar resposta de forma transversal a necessitats que es poden donar a l'hora d'intervenir com a voluntari/ària. En total s'han realitzat (11) càpsules formatives, d'una durada d'entre 8 i 4 hores.

Pel que respecta al finançament, els tres cursos en l'àmbit de cooperació al desenvolupament s'han finançat a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament; mentre que les càpsules formatives han anat a càrrec de subvenció nominativa entre la Conselleria de Cultura, Participació i Esports i la UIB en l'àmbit del voluntariat universitari per a l'any 2018.

Seguint les novetats introduïdes en el curs anterior, s'ha seguit una metodologia dinàmica i participativa, amb recursos didàctics que fomenten la participació, el debat i l'experiència vivencial entre les persones assistents, amb l'ajuda dels i les facilitadors/es.

2.3.1. Cursos de formació en voluntariat

En el marc del programa de voluntariat de la UIB i dins les accions formatives en aquest àmbit, s'han realitzat dues edicions presencials i una edició en línia del Curs de voluntariat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament al llarg del curs acadèmic 2017-18. Aquests cursos s'adrecen, preferentment, a l'alumnat de la UIB i tenen per objectius l'aprofundiment en el coneixement i les característiques de la cooperació al desenvolupament com a àmbit d'intervenció per al voluntariat, la facilitació d'eines d'intervenció, habilitats bàsiques i maneig de situacions en aquest àmbit.

1. PRIMERA EDICIÓ PRESENCIAL DEL CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Informació general:

- **Durada:** 25 hores (20 hores presencials i 5 hores de treball autònom).
- **Places:** 40 alumnes.
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- **Dates i horari del curs:** 19, 20, 26 i 27 d'octubre de 2017, de 16 a 21 hores.
- **Lloc:** Aula A10 de l'edifici Mateu Orfila i Rotger.

Objectius:

- Oferir una visió general del voluntariat i les seves característiques més importants en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- Facilitar eines d'intervenció, habilitats bàsiques i maneig de situacions en diferents contextos.

Metodologia: S'ha treballat mitjançant dinàmiques i recursos didàctics que fomenten la participació, el debat i l'experiència vivencial entre les persones assistents, amb l'ajuda dels i les facilitadors/es.

Professorat:

- Professorat de la UIB.
- Personal especialista en participació social.
- Personal tècnic d'ens i entitats de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- Personal de l'OCDS. Persones voluntàries de diferents entitats i/o programes de l'OCDS.

Certificat:

- Certificat d'assistència: per aquelles persones que participin com a mínim en el 80% de les hores presencials del curs.
- Reconeixement d'1 ECTS: per aquelles persones que a més de complir amb l'assistència mínima requerida, superin una prova al finalitzar el curs i realitzin un treball autònom individual o en grup (màxim 4 persones), amb una càrrega horària de 5 hores aproximadament. No s'han assignat crèdits ECTS a l'alumnat dels estudis de grau de Química, grau de Biologia, grau de Bioquímica i grau de Física (d'acord amb la resolució de la Comissió Acadèmica d'aquesta universitat, a la seva reunió del dia 25 d'octubre de 2017).

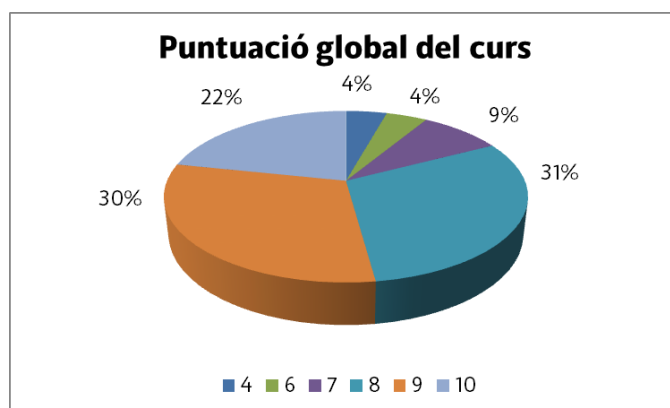
Programa:

CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT		
19.10.17	16-18.30 h	Jugant a saber que és la cooperació al desenvolupament, Aina Gayà, personal de OCDS.
	18.30-21 h	Apropant-nos a l'Educació per al Desenvolupament (EpD) Aina Gayà, personal de l'OCDS.
20.10.17	16-18.30 h	De què parlem quan parlem de voluntariat i participació? Pep Lluís Riera, expert en voluntariat i participació social.
	18.30-21 h	Qui és qui en la cooperació al desenvolupament? Margalida Capellà, professora del Departament de Dret Públic.
26.10.17	16-17 h	Mobilitat i programes de Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD) Joan Nadal, personal de l'OCDS.
	17-21 h	Experimentant amb les nostres emocions i sentiments. Les pors com a motor d'autoconeixement i desenvolupament humà Raul Genovés, director del títol propi de postgrau de la UIB d'Expert Universitari en Autoconeixement, Emocions i Diàleg al Segle XXI.
27.10.17	16-18.30 h	Què puc fer jo per canviar el món? Carles Valentí, educador i expert en participació social.
	18.30-20.30 h	Compartint experiències en l'àmbit de la cooperació Alumnat participant en els programes Beques de Pràctiques i Estadets Solidàries.
	20.30-21 h	Avaluació participativa del curs Joan Nadal, personal OCDS.

Participació:

DADES DE PARTICIPACIÓ	DONES	HOMES	TOTAL
Persones que han obtingut certificat	20	7	27

Valoracions per part del grup participant:

2. SEGONA EDICIÓ PRESENCIAL DEL CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Dades generals:

- **Durada:** 25 hores (15 hores presencials i 10 hores de treball autònom).
- **Places:** 35 alumnes.
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- **Dates i horari del curs:** 23 i 24 de febrer i 9 i 10 de març de 2018. Divendres de 16 a 20 hores i dissabtes de 10 a 14 hores.
- **Lloc:** Aula 8 de l'edifici Sa Riera (C/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma).

Objectius:

- Oferir una visió general del voluntariat i les seves característiques més importants en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- Facilitar eines d'intervenció, habilitats bàsiques i maneig de situacions en diferents contextos.

Metodologia: S'ha treballat mitjançant dinàmiques i recursos didàctics que fomenten la participació, el debat i l'experiència vivencial entre les persones assistents, amb l'ajuda dels i les facilitadors/es.

Les 10 hores de treball autònom es fonamentaran en la lectura i visualització d'una sèrie de material proposat per l'OCDS i presentació de les corresponents activitats autònomes.

Professorat:

- Professorat de la UIB.
- Personal especialista en participació social.
- Personal tècnic d'ens i entitats de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- Personal de l'OCDS.

Certificat: Per a l'obtenció del certificat, totes les persones han de: haver assistit com a mínim al 80% de les hores presencials, haver participat activament en el desenvolupament de les sessions, superar una prova de 10 preguntes de resposta múltiple, presentar les activitats sol·licitades i respondre el qüestionari de valoració personal del curs.

No s'han assignat crèdits ECTS a l'alumnat dels estudis de grau de Química, grau de Biologia, grau de Bioquímica i grau de Física (d'acord amb la resolució de la Comissió Acadèmica d'aquesta universitat, a la seva reunió del dia 25 d'octubre de 2017).

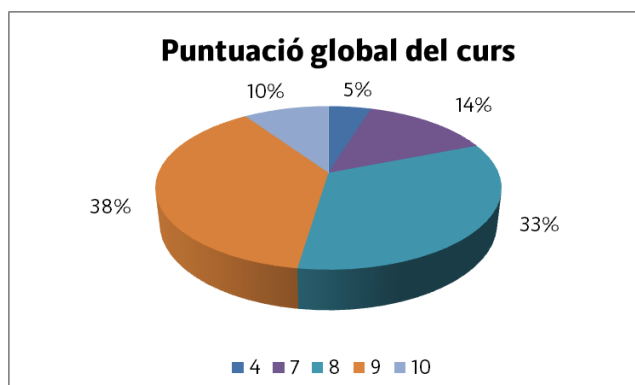
Programa:

CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT		
23.02.18	16-18 h	Jugant a saber que és la cooperació al desenvolupament , Aina Gayà, personal de OCDS.
	18-20 h	Apropant-nos a l'Educació per al Desenvolupament (EpD) Juan José Burgués, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques.
24.02.18	10-12 h	De què parlem quan parlem de voluntariat i participació? Rosa Deyà, especialista en participació social.
	12-14 h	Qui és qui en la cooperació al desenvolupament? Elisa Bosch, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.
9.03.18	16-20 h	Experimentant amb les nostres emocions i sentiments. Les pors com a motor d'autoconeixement i desenvolupament humà Raül Genovés, director del títol propi de postgrau de la UIB d'Expert Universitari en Autoconeixement, Emocions i Diàleg al Segle XXI.
10.03.18	10-12.30 h	Què puc fer jo per canviar el món? Aina Cassanyes, professora de filosofia i experta en moviments socials.
	12.30-13 h	Avaluació participativa del curs.

Participació:

DADES DE PARTICIPACIÓ	DONES	HOMES	TOTAL
Persones inscrites (formulari emplenat)	22	6	28
Persones que han obtingut certificat	18	4	22

Valoracions per part del grup participant:

3. PRIMERA EDICIÓ EN LÍNIA DEL CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

Dades generals:

- **Modalitat:** en línia.
- **Durada:** 25 hores (a través de l'aula digital de la UIB d'UIBdigital).
- **Places:** 35 alumnes.
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.
- **Dates del curs:** Inici 12 d'abril i finalització dia 7 de maig de 2018. Dedicació setmanal aproximada: 7 hores.

Continguts:

1. De què parlem quan parlem de voluntariat i participació?
2. Jugant a saber que és la cooperació al desenvolupament.
3. Apropant-nos a l'Educació per al Desenvolupament (EpD).
4. Qui és qui en la cooperació al desenvolupament?
5. L'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.
6. Experimentant amb les nostres emocions i sentiments.
7. Compartint experiències en l'àmbit de la cooperació.
8. Mobilitat i programes de Cooperació Universitària al Desenvolupament (CUD).
9. Avaluació participativa del curs.

Metodologia: La totalitat del curs s'ha realitzat a través de l'aula digital de la UIB mitjançant lectures, dinàmiques i recursos que fomenten la participació, el debat i l'experiència vivencial entre l'alumnat participant, amb l'ajuda dels i de les facilitadores de cada mòdul.

Professorat:

- Juan José Bugués, professor del Departament Pedagogia i Didàctiques Específiques.
- Lucía Muñoz Dalda, Tècnica de projectes d'Enginyeria Sense Fronteres de les Illes Balears.
- Elisa Bosch, professora del Departament de Infermeria i Fisioteràpia.

Certificat: Per a l'obtenció del certificat de participació, totes les persones han hagut de participar activament en el desenvolupament de les activitats i fòrums plantejats per a cada mòdul, presentar les activitats sol·licitades i respondre el qüestionari de valoració personal del curs.

Concedit 1 ECTS. No s'han assignat crèdits ECTS a l'alumnat dels estudis de grau de Química, grau de Biologia, grau de Bioquímica i grau de Física (d'acord amb la resolució de la Comissió Acadèmica d'aquesta universitat, a la seva reunió del dia 25 d'octubre de 2017).

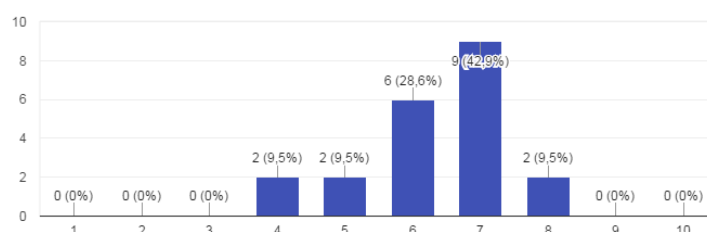
Participació:

DADES DE PARTICIPACIÓ	DONES	HOMES	TOTAL
Persones interessades (formulari emplenat)	86	18	104
Persones llista d'espera	54	10	64
Persones inscrites	32	8	40
Persones que han obtingut certificat	25	5	30

Valoracions per part del grup participant:

Quina puntuació global donaries al curs?

21 respostes

4. CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA GENT GRAN

Dades generals:

- **Durada:** 25 hores (20 hores presencials i 5 hores de treball autònom).
- **Places:** mínim 12 i màxim 35.
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la dinamització del voluntariat universitari.
- **Dates i horari:** del 6 al 10 de novembre de 2017, de 16 a 20 hores.
- **Lloc:** Aula AB27 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos (excepte dijous dia 9 al Laboratori 2 de l'edifici Beatriu de Pinós).

Objectius:

- Oferir una visió general del voluntariat i les seves característiques més importants en l'àmbit de l'atenció a les gent gran.
- Facilitar eines d'intervenció, habilitats bàsiques i maneig de situacions en diferents contextos.

Continguts:

- De què parlem quan parlem de voluntariat?
- De què parlem quan parlem de gent gran?

- Espai residencial.
- Necessitats freqüents en la vellesa.
- Apropant-nos a l'Educació per al Desenvolupament (EpD).
- Tracte inadequat a la gent gran.
- L'OCDS un ventall d'opcions per a participar.
- Seminari productes de suport.
- Oci i jubilació.
- Compartint experiències en l'àmbit de la gent gran.

Metodologia: Els conceptes s'han treballat mitjançant dinàmiques i recursos didàctics que fomentin la participació, el debat i l'experiència vivencial entre les persones assistents, amb l'ajuda dels i les facilitadors/es.

Professorat: Professorat de la UIB; personal especialista en l'àmbit d'intervenció; personal tècnic d'ens i entitats de l'àmbit de l'atenció a la gent gran; i personal de l'OCDS.

Certificat: Certificat d'assistència: per aquelles persones que han participat com a mínim en el 80% de les hores presencials del curs.

Reconeixement d'1 ECTS: per aquelles persones que a més de complir amb l'assistència mínima requerida, superin una prova al finalitzar el curs i realitzin un treball autònom individual o en grup (màxim 4 persones), amb una càrrega horària de 5 hores aproximadament. important No s'assignaran crèdits ECTS a l'alumnat dels estudis de grau de Química, grau de Biologia, grau de Bioquímica i grau de Física (d'acord amb la resolució de la Comissió Acadèmica d'aquesta universitat, a la seva reunió del dia 25 d'octubre de 2017).

5. CURS DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DE LA SOSTENIBILITAT ECOLÒGICA

Aquest curs, adreçat a la comunitat universitària, ofereix una formació transversal en l'àmbit del voluntariat en sostenibilitat ecològica. Es comença fent una introducció general al voluntariat i la participació social. Després, es dedica una sessió al diagnòstic ecològic, és a dir, repassar quins són els principals problemes ambientals que afrontem avui, a escala global i local. A continuació, es mira d'abordar propostes teòriques i pràctiques per trobar solucions a la crisi ecològica. Finalment, es “dibuixa” un mapa del teixit ecologista de les Illes Balears i es posa sobre la taula algunes experiències de voluntariat i participació provinents de la societat civil.

En definitiva, el curs vol proporcionar eines perquè les persones ens puguem implicar, individualment i col·lectiva, en la defensa del medi ambient.

Dades generals:

- **Durada:** 20 h presencials + 5 h de treball autònom
- **Places:** mínim 12 i màxim 35
- **Curs gratuït**, en el marc de la col·laboració entre la Conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la dinamització del voluntariat universitari.
- **Dates i horari** de l'acció formativa: dies 9, 10, 16, 17 i 18 d'octubre de 2017, de 16 a 20 hores.
- **Lloc:** Aula 27 del segon pis de l'Edifici Sa Riera (C/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma)

Objectius:

- Conèixer les principals problemàtiques ecològiques a escala global i local.
- Tenir accés a un ventall ample de possibilitats d'implicació, voluntariat i activisme ambiental.

Continguts:

- Implicació individual i col·lectiva per transformar la realitat.
- Aclarint conceptes. Una mirada als principals problemes ecològics globals i locals.
- Moviments ecologistes i eines d'intervenció contra la crisi ecològica.
- Cap a un mode de vida més sostenible (i just).
- Propostes des del voluntariat i el teixit associatiu.
- Taula rodona sobre el mapa de l'ecologisme a Mallorca.

Metodologia: Sessions presencials amb continguts teòrics complementats amb dinàmiques participatives. També hi ha una part de treball autònom.

Professorat:

- Maria Suau, tècnica de l'àrea ambiental de la Fundació Deixalles i membre del GOB.
- Aina Socies, Llicenciada en Ciències Ambientals, màster en Agroecologia i tècnica i membre de l'Associació de Varietats Locals.
- Carles Valentí, expert en participació social i membre de S'Altra Senalla.
- Jaume Canals, geògraf, expert en educació ambiental i membre del GOB.
- Arnau Matas, filòsof i investigador en moviments socials.

Certificat: Certificat d'assistència: per aquelles persones que participin com a mínim en el 80% de les hores presencials del curs.

Reconeixement d'1 ECTS: per aquelles persones que a més de complir amb l'assistència mínima requerida, superin una prova al finalitzar el curs i realitzin un treball autònom individual o en grup (màxim 4 persones), amb una càrrega horària de 5 hores aproximadament. important No s'assignaran crèdits ECTS a l'alumnat dels estudis de grau de Química, grau de Biologia, grau de Bioquímica i grau de Física (d'acord amb la resolució de la Comissió Acadèmica d'aquesta universitat, a la seva reunió del dia 25 d'octubre de 2017).

2.3.2. Càpsules formatives

1. CÀPSULA FORMATIVA: L'HUMOR I EL JOC COM A EINA SOCIALITZADORA EN EL VOLUNTÀRIA

La filosofia del clown (pallasso) i les seves eines resulten molt útils per al desenvolupament de la conducta prosocial, milloren aspectes concrets de la persona, com ara l'empatia, la responsabilitat, l'escolta activa, l'entusiasme, l'augment de la motivació, el treball en equip, el lideratge, i donar valor al fracàs, entre d'altres.

Objectius:

- Utilitzar el joc i l'humor propis del clown per treballar aspectes de la conducta prosocial que la persona voluntària pot aplicar en la seva tasca.
- Incorporar l'humor en equips humans com a eina socialitzadora i en el treball amb col·lectius en risc d'exclusió social.

Durada: 8 hores.

Places: mínim* 12 i màxim 25.

Curs gratuït, en el marc de la col·laboració entre la Conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la dinamització del voluntariat universitari.

Dates i horari de l'acció formativa: 4 i 5 d'octubre de 2017, de 16 a 20 hores.

Lloc: aula 4 de l'edifici Mateu Orfila i Rotger (campus universitari).

Continguts:

- Introducció al món del clown i les seves eines: l'escolta activa, la confiança i l'acceptació de l'altre, l'empatia.
- Ús de l'humor com a eina per reduir l'estrès.
- El plaer del joc.
- El cos i les seves possibilitats com a forma de comunicació no verbal.
- Recerca del propi clown. La importància d'aprendre del fracàs.
- Educar i comunicar a través del joc.
- La incorporació de l'humor en equips humans com a eina socialitzadora. Promoure el compromís i l'entusiasme. Resolució del conflicte.
- Experiències de clown amb col·lectius en risc d'exclusió social.

Metodologia: Aquesta acció formativa es divideix en dos blocs temàtics a través d'exercicis participatius i dinàmiques grupals.

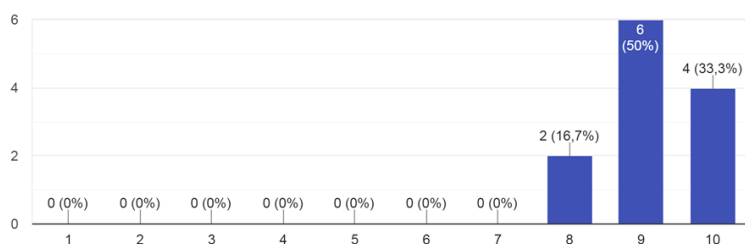
Professorat: Professionals *coachclowns*.

Dades d'assistència i participació: en total, 16 persones han obtingut certificat d'assistència, de les quals 15 eren dones i 1 home.

Valoracions:

Quina puntuació global donaries a la càpsula formativa?

12 respostes

2. CIBERPLUS, COM GENERAR PROCESSOS D'INNOVACIÓ I IMPACTE SOCIAL

Ciberplus és un ecosistema d'intel·ligència col·lectiva per generar innovació social que faciliti la creació i mobilització d'iniciatives ciutadanes orientades a la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible (ODS) en l'àmbit europeu.

Objectius: Generar impacte i canvi social a través de l'eina Ciberplus i potenciar i visibilitzar les idees que les persones tenen per generar canvi social.

Durada: 4 hores.

Places: mínim 12 i màxim 25.

Curs gratuït, en el marc de la col·laboració entre la Conselleria de Cultura, Participació i Esports del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la dinamització del voluntariat universitari.

Certificat d'assistència per a les persones que participin a la totalitat de l'acció formativa. Sol·licitat el reconeixement d'1 ECTS pel conjunt de les càpsules formatives, a raó d'1 ECTS cada 25 hores.

Dates i horari de l'acció formativa: dimarts dia 17 d'octubre de 10 a 14 hores.

Lloc: aula d'informàtica del Centre de Tecnologies de la Informació (edifici Anselm Turmeda).

Continguts:

- Introducció als objectius de desenvolupament sostenible (ODS).
- Presentació de la plataforma Ciberplus.
- Metodologia per detectar, crear i generar iniciatives d'innovació social.

- Com usar la plataforma, seguint tot el procés d'innovació social amb exemples específics i treballant en la fase de creació de reptes i/o participació.
- Conèixer eines tecnològiques externes que permetin treballar en xarxa i donar continuïtat i sostenibilitat al procés.
- Recursos a l'abast de les persones usuàries per fomentar la visibilitat i difusió del projecte.

Metodologia: Aquesta acció formativa és eminentment pràctica, i en tot moment s'empraran els ordinadors disponibles a l'aula i es treballarà sobre la plataforma Ciberplus.

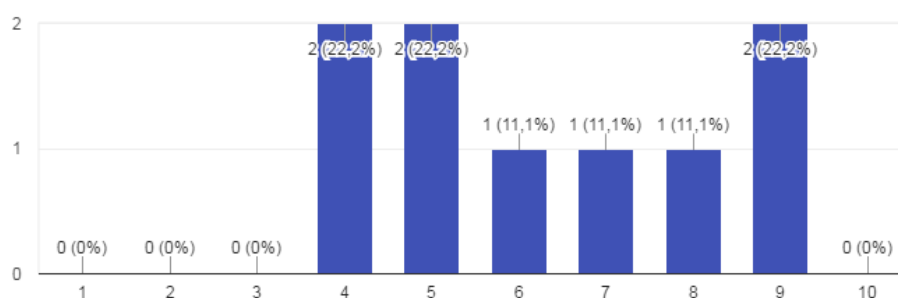
Professorat: Personal tècnic de la fundació cibervoluntarios.org.

Dades d'assistència i participació: en total 18 persones varen obtenir certificat d'assistència, de les quals 13 son dones i 5 homes.

Valoracions:

Quina puntuació global donaries a la càpsula formativa?

9 respostes

3. ELEMENTS PER TENIR CURA D'UN/A MATEIX/A L'HORA DE FER UN VOLUNTARIAT: LA FATIGA PER COMPASSIÓ

El treball voluntari que es fonamenta amb el desenvolupament de relacions d'ajuda comporta un risc. Involucrar-se, sentir-se sobrepassat, experimentar un patiment desbordant o simplement, enfonsar-se, són situacions conegudes pels voluntaris que treballen amb persones que estan en situació de dificultat o persones (nins, ancians, malalts, etc.) que estan patint. Si el treball voluntari pretén ser eficaç, les persones que el desenvolupen han de tenir alguns coneixements sobre els riscos i els procediments pal·liatius amb els quals fer front al desgast inevitable.

Objectius:

- Conèixer els mecanismes relacionals i emocionals activats a l'activitat voluntària.
- Ser conscient dels perills relacionats amb el desgast.
- Saber identificar els signes de la fatiga per compassió i els procediments per a la seva prevenció.

Durada: 4 hores.

Places: mínim de 12 i màxim de 25.

Curs gratuït, en el marc de la col·laboració entre la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica del Govern de les Illes Balears i la UIB en l'àmbit de la dinamització del voluntariat universitari.

Dates i horari de l'acció formativa: dia 13 de novembre de 10 a 14 hores.

Lloc: aula A4 de l'edifici Ramon Llull

Continguts:

- Els mecanismes de l'ajuda: la capacitat empàtica i el seu cost.
- El concepte de fatiga per compassió (Desgast per Empatia): característiques i diferències d'altres tipus de desgast.
- Signes de la fatiga per compassió: com adonar-se de la seva aparició.
- Que puc fer? Estratègies pal·liatives de la fatiga per compassió.

Metodologia: Mixta. Hi haurà exposició dels temes, comentaris de les experiències dels participants i anàlisi de la seva situació de risc personal. És subministraran els instruments de mesura de la fatiga per compassió, la capacitat empàtica i l'auto-cura per al coneixement de cada participant.

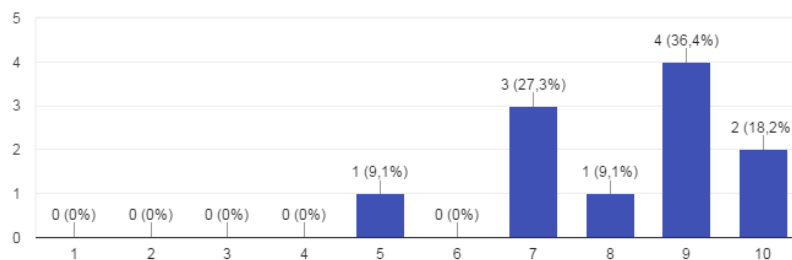
Professorat: Quico Campos, professor de l'àrea de Treball Social i Serveis Socials de la UIB.

Dades d'assistència i participació: en total 17 persones varen obtenir certificat d'assistència, de les quals 15 són dones i 2 homes.

Valoracions:

Quina puntuació global donaries a la càpsula formativa?

11 respostes

4. ESTRATÈGIES D'AFRONTAMENT EN SITUACIONS DE CONFLICTE EN L'ÀMBIT DEL VOLUNTARIAT

La tasca voluntària entesa com una tasca social, duta a terme en el marc d'organitzacions i en relació amb altres persones, pot presentar situacions de conflicte, com la resta de situacions socials. L'afrontament correcte d'una situació de conflicte en l'àmbit del

voluntariat permetrà desenvolupar correctament la tasca encomanada i contribuir a assolir els objectius finalistes proposats.

Objectius:

- Tenir una visió general del conflicte per entendre'l i així poder abordar-ne la resolució.
- Conèixer diferents formes d'abordar els conflictes que poden sortir a l'hora de dur a terme la tasca voluntària.
- Conèixer les estratègies i tècniques per a l'afrontament de situacions conflictives i de l'estrès.

Durada: 6 hores.

Places: mínim de 15.

Curs gratuït, en el marc del programa de formació de voluntariat de l'OCDS.

Dates i horari de l'acció formativa: 12 i 13 de desembre de 2017, de 16 a 19 hores.

Lloc: aula AA02 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Continguts:

- El conflicte i les seves etapes.
- Estils i formes d'abordar el conflicte a les entitats on el voluntari desenvolupa la seva tasca.
- Dinàmiques participatives de reflexió sobre el conflicte i la resolució de conflictes.
- Estratègies d'afrontament davant les situacions de conflicte.

Els continguts a tractar s'han dividit en dos blocs, una primera part es dedicarà a treballar sobre el conflicte i les seves formes; i una segona part, a treballar les estratègies d'afrontament davant les situacions d'estrès i de conflicte.

Metodologia: La metodologia utilitzada serà fonamentalment participativa. La part explicativa dels continguts teòrics sobre el conflicte i l'afrontament de situacions d'estrès, s'anirà combinant amb dinàmiques grupals per tal d'assimilar els continguts teòrics presentats. En el marc de cada dinàmica es donarà un espai per a la reflexió i conclusions sobre aquesta.

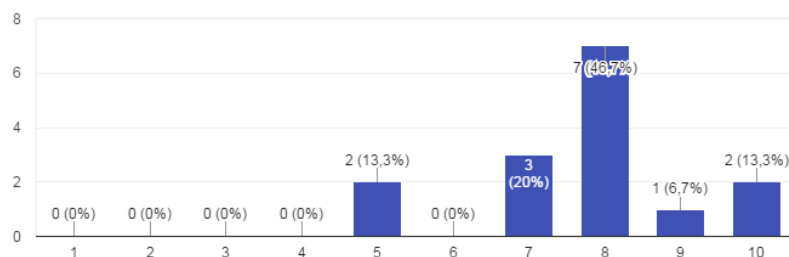
Professorat: Jaume Perelló Alorda, expert en intervenció socioeducativa.

Dades d'assistència i participació: 17 persones varen obtenir certificat d'assistència, de les quals 13 són dones i 4 homes.

Valoracions:

Quina puntuació global donaries a la càpsula formativa?

15 respostes

5. CÀPSULA FORMATIVA DE VOLUNTARIAT EN L'ÀMBIT DEL DRET A LA SALUT

L'ambient polític, econòmic, social i físic condiona la salut de les persones. Aquests determinants socials motiven injustícies, que afecten a tota la població i especialment a determinades persones que es troben en risc o situació de vulnerabilitat. A l'hora d'intervenir en l'àmbit de la salut, el dret a la salut hauria de ser el punt de partida de l'actuació de qualsevol persona voluntària i aquesta càpsula formativa pretén fer una aproximació a aquest enfocament.

Les actuals retallades pressupostàries afecten a les persones més vulnerables, allà i aquí, i suposen limitacions de drets bàsics, entre ells el dret a la salut, derivat de l'aplicació del RD 16/2012 que deixà excloses del sistema de sanitat pública a persones que es trobaven en situació irregular, entre altres. Després de 5 anys de la seva aplicació i regulacions autonòmiques segueixen trobant-se vulneracions al dret a la salut de moltes persones i amb elles mites i desinformacions que poden confondre a la població.

A aquesta formació s'analitzaren els determinants socials en el dret a la salut, entenent la salut des d'una concepció més ampla que l'absència de malaltia, la importància de la sanitat universal i les barreres d'accés que trobem per a que el dret a la salut sigui real i efectiu a nivell estatal i autonòmic a les Illes Balears. S'analitzaran dades reals sobre l'accés a la salut i les vulneracions que es donen a la nostra societat; així com també la situació dels medicaments i la necessitat d'exigir una reforma en el sistema d'innovació dels mateixos basada en la transparència de la indústria farmacèutica.

El dret a la salut és un dret humà fonamental i la seva vulneració afecta a tota la societat, per això necessitem conèixer i difondre entre totes les persones la necessitat de que aquest dret sigui real i efectiu.

Durada: 4 hores.

Dates i horari: 12 de març de 2018, de 16 a 20 hores.

Lloc: Aula AB27, de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

Objectius:

- Conceptualitzar el dret a la salut i els determinants socials que hi influeixen.

- Conèixer la situació del dret a la salut a Espanya i a les Illes Balears.
- Analitzar la situació dels medicaments i la indústria farmacèutica a Espanya.

Continguts:

- Introducció als determinants socials en el dret a la salut.
- El dret a la salut, visió integral en la defensa del dret a la salut.
- Barreres sobre el dret a la salut.
- Veritats incòmodes: vulneracions del dret a la salut a la nostra societat.
- No és sa: la situació dels medicaments.

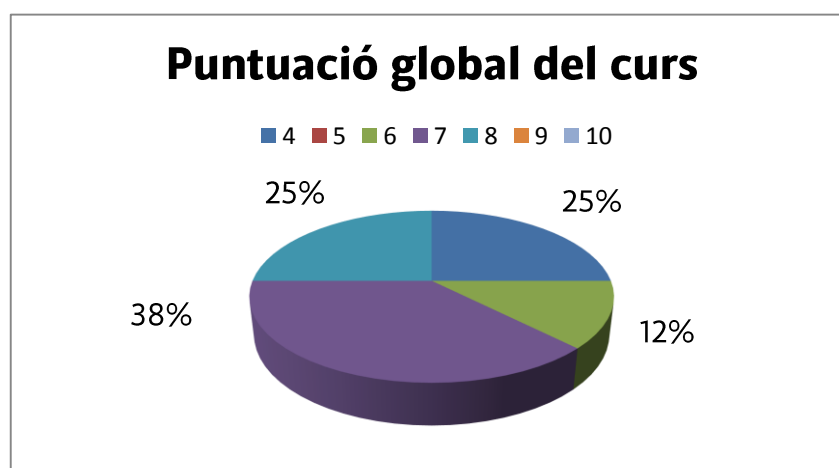
Metodologia: Combinació d'exposició teòrica dels diferents continguts proposats, amb la visió, anàlisi i debat de la situació actual del dret a la salut en la nostra societat.

Professorat: Impartit per Metges del Món - Illes Balears. Metges del Món és una associació internacional, humanitària i de voluntariat que treballa pel dret universal a la salut mitjançant l'atenció sanitària, el testimoni, la denúncia i l'acció política i social juntament amb les poblacions excloses, vulnerables o víctimes de crisis.

Participació:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	13	2	15
Persones amb dret a certificat	11	0	11

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració de la càpsula per part dels assistents:

6. INTRODUCCIÓ AL *MINDFULNESS* EN L'ÀMBIT DEL VOLUNTARIAT

Les persones professionals que es dediquen a tasques de voluntariat necessiten desenvolupar la introspecció per poder adonar-nos dels pensaments i sentiments que ens produeix aquesta tasca, i com la nostra conducta sovint es veu afectada per ells. També és important potenciar la nostra resiliència davant la multitud de factors estressants que poden associar-se a la pràctica del voluntariat. No hi ha sistemes ràpids i senzills per desenvolupar aquestes habilitats i actituds, necessàries en entorns de treball que predisposen al *burn-out*.

Existeixen estudis sobre professionals sanitaris que confirmen que tècniques d'autocontrol emocional basades en la meditació, practicada secularment en moltes cultures, ajuden a millorar la introspecció, l'afrontament davant l'estrès i l'empatia. L'atenció plena o *mindfulness* és una d'elles i es caracteritza per intentar extreure tot el potencial de les pràctiques contemplatives com a tècniques d'autoajuda metge-psicològica, sense incidir en aspectes filosòfics o religiosos.

«Estar atent» disminueix la tendència a carregar-nos amb les emocions negatives d'altres. Així, l'atenció plena no només pot millorar el funcionament i la qualitat de vida del voluntari, sinó també de les persones amb les quals interactua. La bibliografia en aquest camp, que creix exponencialment en quantitat i qualitat en els darrers anys, així ho està proposant.

Durada: 4 hores.

Dates i horari: 22 de març de 2018, de 10 a 14 hores.

Lloc: aula SAL05a de l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda.

Objectius:

- Conèixer el concepte i els efectes beneficiosos del *mindfulness* en l'àmbit del voluntariat.
- Introduir i guiar en les principals pràctiques inicials "*mindfulness*" als participants de forma supervisada.

Continguts:

- Què és i què no és *mindfulness*? Com actua per reduir l'estrès? Beneficis del *mindfulness* per a la salut física i mental.
- La pràctica del *mindfulness*, què fer amb el cos i amb la ment? Principals obstacles per a la pràctica del *mindfulness* i com intentar minimitzar-los.
- Pràctiques formals i informals del *mindfulness*.
- *Mindfulness* i valors.
- *Mindfulness* com a ajuda en el maneig de les emocions en l'àmbit del voluntariat.

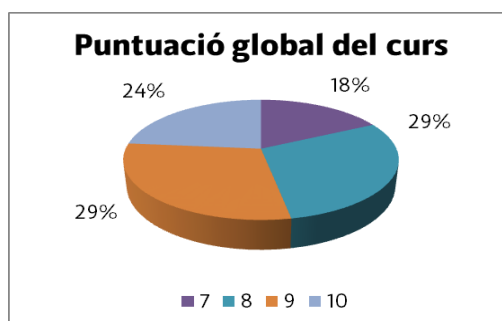
Metodologia: El taller és eminentment pràctic, amb interacció continua entre professor i alumnat. Es dedicarà temps a la pràctica individual amb algunes explicacions teòriques i una recomanació final d'algunes obres de referència.

Professorat: Mauro García, professor del Departament de Medicina. Psiquiatra.

Participació:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	26	5	31
Persones amb dret a certificat	18	2	20

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració de la càpsula per part dels assistents:

7. COM DONAR FORMA A LA TEVA PARTICIPACIÓ?. PASSES PER A LA CREACIÓ D'ASSOCIACIONS

La participació social té moltes formes i una d'elles és a través d'associacions. En aquesta ocasió, i juntament amb el Consell d'Estudiants de la UIB, s'ha dissenyat aquesta càpsula formativa que tractarà com fer una associació, les principals passes per constituir-la, legalitzar-la, les diferències entre els diversos tipus d'entitats i les possibilitats de participació que ens ofereix la UIB. Treballarem els documents legals necessaris i els diferents registres on apuntar-se, segons l'àmbit que decidim treballar.

Objectius:

- Conèixer les passes per donar forma jurídica a la nostra participació.
- Elaborar els documents necessaris per legalitzar les associacions.
- Identificar la documentació necessària per operar davant Hisenda i les administracions en general.
- Registrar-se com associació per poder exercir la participació.
- Diferenciar entre participació i representació.
- Conèixer el Consell d'Estudiants de la UIB i les seves potencialitats.
- Elaborar uns estatuts i formalitzar l'acte jurídic fundacional.

Continguts:

- Marc normatiu que regeix l'associacionisme, les fundacions, el tercer sector i el voluntariat.

- Plantilla per elaborar els estatuts i l'acta fundacional. Com elaborar-los i personalitzar-los.
- El Consell d'Estudiants: organització i participació.
- Fonaments de la participació i com donar-li forma.
- Participació i voluntariat. Diferències.

Metodologia: La formació serà una combinació de la revisió didàctica dels continguts i unes pràctiques per assimilar millor els continguts. Alhora es resoldran els dubtes que l'alumnat plantegi.

Professorat: Tomeu Moreno Caimari, treballador social de la Universitat de les Illes Balears i representants del Consell d'Estudiants de la UIB.

Durada: 6 hores.

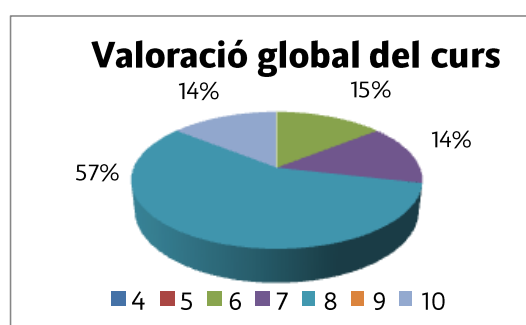
Dates i horari: 25 i 26 d'abril de 2018, de 10 a 13 hores.

Lloc: Aula AA12 del bloc A de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos.

En el següent quadre es presenten les dades de participació de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	13	7	20
Persones amb dret a certificat	6	4	10

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració de la càpsula per part dels assistents:

8. LA FORÇA DEL RELAT COM UNA EINA EN EL TRACTAMENT TERAPÈUTIC

Aquesta és una formació bàsica que està dirigida a qualsevol persona que estigui interessada en iniciar-se en el món dels contes terapèutics. Es partirà dels conceptes més generals del conte i es veurà la importància d'adaptar els contes als infants amb malalties, tenint en compte els seus potencials i els resultats que es poden aconseguir a través d'aquesta eina. És una formació de gran importància ja que és necessari adaptar tots els materials educatius

(contes, relats, històries...) a les diverses necessitats que presenten els infants en moments d'adversitat.

Objectius:

- Donar eines per poder treballar el conte terapèutic.
- Reconèixer elements terapèutics en la narració.

Continguts:

- Reconèixer els elements terapèutics en un conte.
- Adaptar els contes a les diferents adversitats dels infants.
- Material educatiu per treballar malalties concretes: diabetis, càncer, etc.
- Elaboració d'un conte terapèutic.

Metodologia: Els coneixements teòrics bàsics per poder tractar sobre la temàtica de conta contes. La realització d'un taller pràctic, aplicant els coneixements apresos anteriorment.

Professorat: Antonia Castillo Meléndez, és responsable de l'Aula Hospitalària Dr. Antoni Cambrodí de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova de Lleida. A més, dirigeix l'Assessoria psicopedagògica de la Dra. Castell, és assessora de diverses entitats i elabora material d'educació diabetològica i conteteràpia. També exerceix com a formadora de formadors d'Atenció a la diversitat. Ha estat coordinadora del Programa d'Educació Compensatòria, atenció a la diversitat i interculturalitat de la Delegació Territorial de Lleida del Departament d'Educació.

Durada: 4 hores.

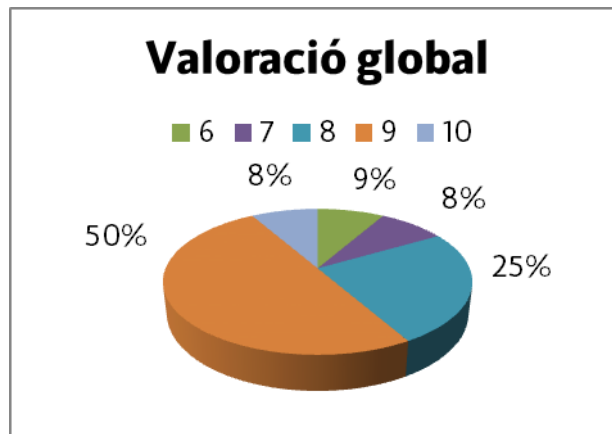
Dates i horari: Dissabte dia 12 de maig de 2018, de 10 a 14 hores.

Lloc: Aula 24 de l'edifici Sa Riera (C/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma).

En el següent quadre es presenten les dades de participació de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	40	3	43
Persones amb dret a certificat	24	3	27

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració de la càpsula per part dels assistents:

9. CÀPSULA FORMATIVA EN L'ÀMBIT DEL VOLUNTARIAT AMB ANIMALS

El voluntariat amb animals és una de les diferents àrees en les quals es poden dur a terme tasques de voluntariat. Dins del voluntariat amb animals també es pot participar en àmbits diversos. Entre aquests hi trobam la tasca duta a terme a través dels refugis i protectores encarregades d'acollir animals abandonats, la recerca i la promoció d'adopcions, la cura i rehabilitació d'animals, etc. Aquests voluntaris realitzen una tasca imprescindible per a la millora de les condicions de vida de molts animals, treballant perquè el seu dia a dia sigui més confortable, promovent l'adopció dels animals i fomentant la lluita contra el maltractament i l'abandó.

Objectius:

- Conèixer els drets dels animals i com actuar en cas que es vulnerin.
- Entendre el comportament dels animals (etologia).
- Adquirir nocions bàsiques d'ensinistrament en positiu.
- Conèixer diferents espais per dur a terme un voluntariat amb animals i entendre el seu funcionament.
- Conèixer el funcionament dels refugis i protectores i les diferents tasques que hi podem realitzar com a persones voluntàries.
- Promoure la participació en accions de voluntariat amb animals.
- Oferir l'oportunitat d'acostar-se als animals acompanyats a un refugi.

Contingut:

- Els drets dels animals (2h).
- Etologia bàsica i principis d'educació en positiu (2h).
- El voluntariat amb animals: una panoràmica general (2h).
- El voluntariat als refugis i protectores (2h).

Metodologia: El curs és teòric-pràctic, combinant ponències del professorat amb la presentació de casos pràctics i amb la interacció continua entre professor i alumnat. La part teòrica es completarà amb la visita pràctica a les instal·lacions de l'Associació d'Amics dels Animals d'Esport (opcional).

Professorat:

- **Manuel Molina:** advocat, des de 1991, fundador i coordinador de la Comissió de Protecció dels Drets dels Animals del Col·legi d'Advocats de les Illes Balears (ICAIB), i fundador i portaveu de l'Associació Balear d'Advocats pels drets dels animals (ABADA). Va dur l'acusació de la primera condemna a presó per maltractament animal a l'Estat Espanyol. Autor d'articles jurídics, i ponent sobre Dret dels Animals en múltiples conferències a diverses universitats i congressos.
- **Tomàs Camps:** llicenciat i doctor en Veterinària, amb màsters d'Etologia Clínica i Investigació Animal, i diplomad pel Col·legi Europeu de Benestar Animal i Medicina del Comportament. És el director del servei de medicina de comportament i benestar animal d'ETOVETS (Mallorca). És co-autor dels llibres: *Cambios de comportamiento asociados al dolor*, *Manual práctico de etología clínica en el perro* i *Manual práctico de etología clínica en el gato*. Ha estat ponent en múltiples conferències a nivell nacional i internacional.
- **Representants de Baldea:** Baldea és una federació d'associacions animalistes de les Illes Balears amb l'objectiu d'assumir aquelles tasques que els refugis i protectores de Mallorca no poden dur a terme per falta de temps, pressupost i/o personal.
 - **Maxi Lange:** biòloga, presidenta de SOS Animal (Calvià) i coordinadora i presidenta de Baldea.
 - **Olga Coego:** vicepresidenta de Baldea i responsable del refugi d'Amics dels Animals d'Esporles.

Durada: 8 hores.

Dates i horari: 24 i 25 de maig de 2018, de 16 a 20 h.

Lloc: Aula 27 de l'edifici Sa Riera (C/ de Miquel dels Sants Oliver 2, Palma).

Visita guiada instal·lacions de l'Associació d'Amics dels Animals d'Esporles (opcional), dissabte 26 de maig a les 10h.

Visita guiada a les colònies de moixos de la UIB amb el Club del Moix (opcional), dimarts 29 de maig a les 17h.

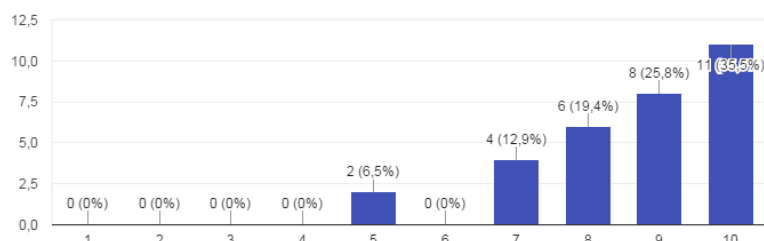
En el següent quadre es presenten les dades de participació de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	67	8	75
Persones amb dret a certificat	43	5	48

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració de la càpsula per part dels assistents:

Quina puntuació global donaries a la càpsula formativa?

31 respostes

10. UNA APROXIMACIÓ AL VOLUNTARIAT AMB PERSONES REFUGIADES

La formació "Una aproximació al voluntariat amb població refugiada" està dirigida a qualsevol persona interessada en la matèria i pretén donar una informació bàsica de la situació actual dels refugiats, en general, i a Europa, en particular.

Objectius:

- Conèixer la situació actual de la població refugiada al món i a Grècia.
- Conèixer els programes d'intervenció actuals duts a terme per la comunitat internacional i per agents locals.
- Conèixer bones pràctiques dutes a terme sobre el terreny en la intervenció amb persones refugiades.

Continguts:

- Població refugiada:
 - Concepte i situació actual de les persones refugiades al món.
 - Actualitat i evolució de les persones refugiades a Grècia.
 - Detecció de necessitats i interessos de les persones refugiades.
 - Programes d'atenció a les persones refugiades.

Metodologia: Els conceptes a treballar es faran mitjançant recursos didàctics que fomentin la participació, el debat i l'experiència vivencial entre les persones assistents, amb l'ajuda del facilitador.

Professorat: Jordi Tolrà: responsable de projectes internacionals de la Fundació ACSAR.

Durada: 3 hores.

Dates i horari de l'acció formativa: 29 de juny de 2018, de 11 a 14 h.

Lloc: Aula 6 de l'edifici Antoni Maria Alcover i Sureda. Campus Universitari.

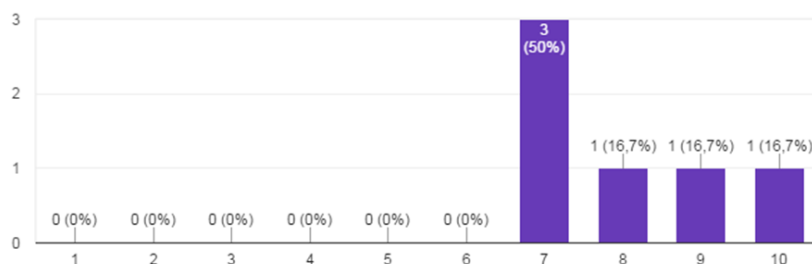
En el següent quadre es presenten les dades de participació de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	16	4	20
Persones amb dret a certificat	13	4	17

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració de la càpsula per part dels assistents:

Quina puntuació global donaries a la càpsula formativa?

6 respostes

11. ÚS DE XARXES SOCIALS EN L'ÀMBIT DEL VOLUNTARIAT

Aquest curs està dirigit a qualsevol persona interessada en la matèria, especialment a aquelles que desenvolupen tasques de comunicació en entitats. Pretén donar unes pautes bàsiques sobre les diferents possibilitats de difondre els missatges i les activitats de les entitats amb les quals es col·labora.

Objectius:

- Evitar els estereotips a les xarxes socials entre els membres que treballen en l'àmbit del voluntariat.
- Difondre la feina realitzada en l'àmbit del voluntariat a través de les xarxes socials.
- Manejar diferents eines i utilitats que ens ofereixen les xarxes socials.
- Crear contingut atractiu per donar major visibilitat a la feina i les experiències que volem compartir.

Continguts:

- Bloc 1: La comunicació responsable i la marca personal.
- Bloc 2: Les eines que ens ofereix Facebook.
- Bloc 3: Twitter i Instagram, què són i què no són.
- Bloc 4: Creació de contingut multimèdia per a xarxes.
- Bloc 5: Com planificam una campanya a xarxes socials?

Metodologia: Els conceptes a treballar es faran mitjançant recursos didàctics en línia. Les persones participants hauran de disposar de perfils creats a les tres xarxes socials que s'explicaran (Twitter, Facebook i Instagram). En cas de no tenir compte obert o de no voler utilitzar-lo per a aquest curs, l'alumna o alumne haurà de crear un perfil específic per fer les

pràctiques del curs. La comunicació es desenvoluparà en un entorn virtual de docència Moodle i un grup de Facebook.

Professorat: Rosa Illa, tècnica del Servei de Comunicació, Promoció i Imatge de la UIB.

Durada: 10 hores.

Dates i horari de l'acció formativa: De dilluns 16 a dissabte 28 de juliol de 2018 (en línia).

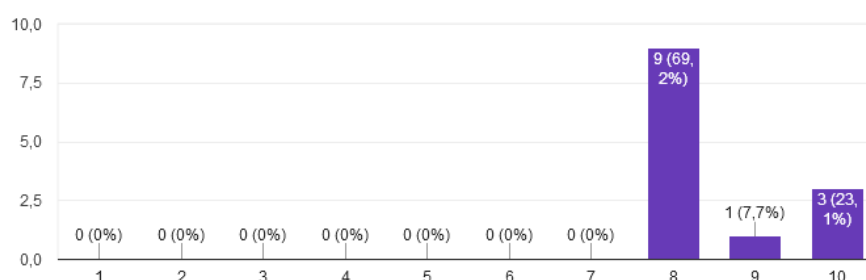
En el següent quadre es presenten les dades de participació de forma resumida:

Dades de participació	Dones	Homes	TOTAL
Persones inscrites	22	9	31
Persones amb dret a certificat	5	11	16

A continuació es poden veure els gràfics que fan referència a la valoració del curs de formació per part dels assistents:

Globalment, puntua el curs de l'1 al 10:

13 respostes

2.5. Cursos de formació per al personal de la UIB

Durant el curs 2017-2018, a més de les sessions del cicle monogràfic de l'Agenda2030, s'ha realitzat un curs sobre "El compromís social universitari (CSU)" amb l'objectiu dotar de més coneixements i capacitat el personal d'aquesta universitat i, com a tal, representen una aposta seriosa per elevar el nivell del nostre capital humà, en tots els vessants possibles. A continuació es detalla l'acció formativa impartida en el marc dels plans de formació interna de la UIB:

El compromís social universitari (CSU)

- **Durada:** 10 hores.
- **Dates de realització:** 17, 19, 24 i 26 d'abril i 3 de maig de 2018.
- **Horari:** de 16 a 18 hores.
- **Professorat:** Antoni Aguiló, vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable; Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS; i Elisa Bosch, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.

- **Participació:** 26 persones inscrites (21 dones i 5 homes), de les quals han obtingut dret a certificat d'aprofitament 21 persones (19 dones i 2 homes).

2.6. XIV Convocatòria d'ajuts per a accions d'educació per al desenvolupament (EpD)

Al llarg del curs acadèmic en el marc de la XIV convocatòria d'ajuts per accions d'Educació per al Desenvolupament per a una ciutadania global, s'han concedit ajuts per impulsar nou (9) accions, per un import total de 13.785 euros. A continuació, ho podeu veure detallat la taula resum:

	TÍTOL DE L'ACCIÓ	RESPONSABLE	LÍNIA	TIPUS	AJUT
1	Curs: "Divulgación del conocimiento como herramienta para el desarrollo en el ámbito de la salud, alimentación y el medio ambiente".	Antoni Bennàssar Roig	ODS /A2030	A	2.100€
2	Tallers i conferència: "Prácticas narrativas colectivas: algunas propuestas de innovación en el ámbito del voluntariado".	Ana Cañas Lerma	Voluntariat Universitari	A	2.163€
3	Jornades Feministes	Aina Garcia Palmer	DHS	A	2.490€
4	Curs: "Conoce y descubre el clown como herramienta para el bien social"	Esperança Ponsell Vicens	Voluntariat Universitari	A	1.720€
5	Curs: Expressió artística i gènere. Eines creatives per a la coeducació	Daniel Núñez Castilla	DHS	A	1.150€
6	Monòleg: "No solo duelen los golpes" experiència dins la violència de gènere	Jesús Martín Vázquez	ODS /A2030	B	1.270€
7	Xerrades i grup de reflexió: Treballant les masculinitats igualitàries amb la comunitat universitària	Miquel Joan Far Ferrer	DHS	A	2.700€
8	Curs: Educació sexual para la transformació social	Aina M. Duran Mestre	ODS /A2030	A	2.942€
9	Curs: Alternatives a l'educació que promou actualment l'escola: feminisme, antiautoritarisme i diàleg	Juan José Burgués Mestre	ODS /A2030	A	1.840€

- **Accions de tipus A: Accions d'educació i/o formació** (durada igual o superior a 10 hores i procés d'inscripció obligatori)
- **Accions de tipus B: Accions de sensibilització** (durada inferior a 10 hores sense inscripció prèvia)
- **Accions de tipus C: Accions de difusió d'experiències** (elaboració, edició i presentació de materials o recursos d'EpD).

1. CURS «DIVULGACIÓN DEL CONOCIMIENTO COMO HERRAMIENTA PARA EL DESARROLLO EN EL ÁMBITO DE LA SALUD, ALIMENTACIÓN Y EL MEDIO AMBIENTE»

Els dies 20, 21 i 22 de febrer de 2018 va tenir lloc el curs «Divulgación del conocimiento como herramienta para el desarrollo en el ámbito de la salud, alimentación y el medio ambiente». Aquest curs ha estat impulsat per Antoni Bennàsar Roig, professor del Departament de Biologia, amb el suport dels Serveis de Millora Agrària i Pesquera - SEMILLA, del Fornalutx Petit Hotel i de l'entitat Golondrinas.

El principal objectiu d'aquest curs és sensibilitzar i conscienciar sobre salut global (medi ambient, població, vida silvestre) i sostenibilitat, evidenciant els riscos d'exposició als productes agroquímics, entre els quals destaquen el desenvolupament de neoplàsies i la disminució de la fertilitat, i el deteriorament de la fauna i flora terrestre i marina, com el cas de la posidònia al mar Mediterrani a causa, entre altres activitats adverses, de la contaminació de les aigües amb aquests productes.

La manca de coneixement sobre els efectes nocius dels productes agroquímics i altres contaminants contribueix al seu ús no controlat, per la qual cosa els riscos emergents en matèria de salut, producció d'aliments i medi ambient són innombrables. Així, aquestes jornades de conferències a les quals participaran experts científics destacats i reconeguts d'àmbit mundial, líders en epidemiologia, maneig sostenible de recursos naturals, producció d'aliments, etc., permetran fer ressaltar la importància del desenvolupament d'accions de cooperació i investigació emmarcades en els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Objectius:

- Sensibilitzar i conscienciar sobre el risc de l'ús inadequat i insegur de productes agroquímics, amb èmfasi en els països en vies de desenvolupament, mostrant els resultats d'investigacions realitzades a escala global, com per exemple els del treball de recerca UIB-UNALM de l'any 2011, els presentats durant el congrés realitzat el 2016 a Lima (en el qual l'OCDS-UIB va participar com a col·laborador), entre d'altres.
- Difondre els nous enfocaments de la ciència i la tecnologia per a una millor producció d'aliments i millora de la salut pública, mostrant els resultats d'investigacions realitzades a escala global.
- Promoure la multidisciplinarietat per aconseguir una major coherència entre les prioritats de recerca i accions de cooperació, les capacitats existents i les necessitats d'agricultors i consumidors.
- Crear xarxes de col·laboració/recerca entre els diferents agents implicats en la temàtica de la salut, la producció d'aliments, la conservació de recursos i el medi ambient a Mallorca (UIB, Govern, CAIB, ajuntaments, etc.) i les institucions dels experts convidats.

Persones expertes convidades: Michael Alavanja (National Cancer Institute, EUA), Fernando Carvalho (Universitat de Lisboa, Portugal), William Davies (Universitat de Lancaster, RU) i Martin Parry (Universitat de Lancaster, RU).

Programa:

DIMARTS 20 DE FEBRER	
16–21 h	Reunió d'experts (agricultura, salut, medi ambient); «Seguretat en matèria d'alimentació, salut i medi ambient per als consumidors i per als pagesos» – Sala d'actes, Conselleria de Medi Ambient
9–14 h	Agroruta amb degustació de productes locals.
16–21 h	Taula rodona: «Les Illes Balears en el context internacional en matèria de salut, alimentació i medi ambient» – Auditori de l'edifici G. M. de Jovellanos (UIB).
17–20.30 h	Resum de les Jornades – Auditori de l'edifici G. M. de Jovellanos (UIB).

Dades d'assistència i participació: entre 10 i 30 persones assistiren a les diferents sessions del curs, de les quals 10 han obtingut certificat d'assistència.

2. TALLER I CONFERÈNCIA: «PRÀCTIQUES NARRATIVES COL·LECTIVES: ALGUNES PROPOSTES D'INNOVACIÓ EN L'ÀMBIT DEL VOLUNTARIAT»

Del 20 al 23 de febrer de 2018 han tengut lloc els tallers i la conferència «Pràctiques narratives col·lectives: algunes propostes d'innovació en l'àmbit del voluntariat», organitzats per Ana Cañas, professora del Departament de Filosofia i Treball Social.

Objectius:

- Fer un taller pràctic en el qual les persones assistents puguin trobar una forma innovadora de treballar en el reconeixement de les capacitats i els valors que els ajuden a superar situacions difícils.
- Fer un taller pràctic en el qual les persones assistents puguin trobar una forma innovadora de treballar en el reconeixement de les capacitats i els valors dels col·lectius en situació de dificultat amb els quals fan feina com a persones voluntàries.
- Conèixer una nova proposta de «mirar» que ajudi a escoltar les històries alternatives i de superació de les mateixes persones voluntàries. Oferir un espai d'autoconeixement de la seva pròpia persona, com a persona voluntària.
- Unir vides, unir experiències.
- Connectar col·lectius.
- Informar la comunitat universitària i la societat en general sobre què són les pràctiques narratives col·lectives i per a què són útils en el món de la solidaritat i l'ajuda mútua.

Dates, ubicació i horari:

- **Conferència:** el dimecres 21 de febrer de 18 a 20 hores. Sala de Graus de l'edifici Ramon Llull. La conferència és oberta a totes les persones interessades fins a completar la capacitat de la sala. Sense inscripció prèvia.

- **Taller:** aula AA12 de l'edifici Gaspar Melchor de Jovellanos. El dimarts 20 de febrer de 16 a 19 hores. El dijous 22 de febrer de 16 a 19 hores. El divendres 23 de febrer de 16 a 20 hores.

Professor: Carlos Alexis Chimpén López

Programa:

DIMARTS 20 DE FEBRER	
16 a 19 h	Taller I sessió: La doble escolta: la història dominant i la història alternativa.
18 – 20 h	Conferència: «L'altra cara del dèficit: històries de resistència»
16 – 19 h	Taller II sessió: El dret de contar històries: una introducció a la metodologia de l'Arbre de la Vida.
16 – 20 h	Taller III sessió: L'Arbre de la Vida. Enriquant la identitat de la persona voluntària per enriquir els col·lectius amb els quals treballa.

Dades d'assistència i participació: entre 25 i 175 persones varen assistir als diferents tallers i entre 20 i 25 a la conferència, de les quals 24 han obtingut certificat d'assistència.

3. JORNADES: «JORNADES FEMINISTES»

Els dies 20 i 21 d'abril de 2018 han tengut lloc les “Jornades feministes”, organitzades per Aina García, Catalina Moragues, Laura Cervera, Maite Espínola, Mariam Zamrik, Mercè Díaz, Mar Escanellas, Daniel Ocete, i Lorenzo Roldan, alumnes de diferents estudis de la UIB, amb el suport de Capilla Navarro, professora del departament de Psicologia.

Les jornades estan conformades per un cicle de quatre conferències i per quatre tallers pràctics (a escollir-ne dos per cada participant inscrit/a). Així, les quatre persones expertes convidades duren a terme una conferència (1 hora i 30 minuts) i impartiran un taller (2 hores) perhom. Finalment l'activitat acabarà amb una taula rodona (1 hora i 30 minuts).

Objectiu: Donar a conèixer la necessitat d'incorporar la perspectiva feminista a l'àmbit professional, des d'una perspectiva multidisciplinària i interseccional.

Adreçades a: tota la comunitat universitària i la població en general interessada per ampliar els seus coneixements en aquest àmbit i gaudir d'aquesta oportunitat formativa.

Dates, horaris i ubicació:

- El divendres 20 d'abril de les 9 a les 13.30 hores a l'aula 27 i de les 16 a les 20 hores a les aules 7 i 8 de l'edifici Sa Riera, Palma.
- El dissabte 21 d'abril de les 9 a les 14.30 hores a la sala d'actes de l'edifici Sa Riera, Palma.

Programa:

DIVENDRES 20 D'ABRIL	
9–9.30 h.	Entrada i firma d'assistència.
9.30–10 h.	Inauguració de les jornades.
10– 11.30 h.	Primera ponència, a càrrec d'Antoinette Torres.
11.30 – 12 h.	Descans.
12 – 13.30 h.	Segona ponència, a càrrec de Diana López.
16 – 18 h.	Tallers 1 i 2, impartits per Antoinette Torres i Virginia Ferreiro, respectivament.
18 – 20 h.	Tallers 3 i 4, impartits per Irantzu Varela i Ritxar Bacete, respectivament.
DISSABTE 21 D'ABRIL	
9 – 10.30 h.	Tercera ponència, a càrrec de Ritxar Bacete.
10.30 – 12 h.	Quarta ponència, a càrrec d'Irantzu Varela.
12 – 12.30 h.	Descans.
12.30 – 14 h.	Taula rodona.
14 – 14.30 h.	Cloenda.

Metodologia i continguts de les sessions:

- **Conferències:** en el marc de les conferències les i els ponents parlaran de la relació entre la seva activitat laboral i el moviment feminista: en que consisteix la seva professió, com van incorporar la perspectiva feminista, quan i per què ho van fer, com van detectar aquesta necessitat, etc. Daurant els darrers trenta minuts es dedicaran a debatre sobre els continguts tractats amb les persones assistents.
- **Tallers:** cada una de les persones convidades adaptarà el contingut de les conferències i del posterior debat a una activitat més propera i pràctica, assistents i ponent podran interactuar de forma més directa on s'aplicarà el que s'ha après a casos més concrets i palpables.
- **Taula rodona:** l'acte es clausurarà amb una taula rodona on una sèrie d'associacions feministes de Mallorca exposaran la seva experiència en l'activisme.

Dades d'assistència i participació: Les aules de les conferències gairebé varen omplir la seva capacitat (80 persones). En total 20 persones han obtingut certificat d'assistència.

4. CURS: «EL VALOR PEDAGÒGIC I SOCIAL DEL CLOWN»

Els dies 25, 26 i 27 d'abril de 2018 es tenia prevista la realització del curs «El valor pedagògic i social del clown», organitzat per Esperança Ponsell, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia, amb la col·laboració d'Educa Clown.

Objectius:

- Mitjançant les eines del clown com són el joc, la rialla, la improvisació teatral i el ritme, les persones participants experimentaran el procés de descobriment del clown i els seus beneficis.
- Potenciar la comunicació no verbal i gestual com a forma de comunicació.
- Posar en pràctica les habilitats socials com l'escolta, l'empatia, etc.
- Reconèixer els beneficis del joc i la rialla en el nostre organisme.

Continguts:

- L'art del clown: els orígens i la seva utilització en el procés creatiu personal.
- El llenguatge del cos i les emocions.
- El descobriment de la pròpia creativitat.
- El desenvolupament de l'escolta.
- La relació amb l'altre en el clown.
- El descobriment del propi clown.
- El ritme i el tempo del clown.

Professorat: Fanny Guerrero, Carol Canal i Eduardo Maiante.

Dates, horari i lloc: 25, 26 i 27 d'abril de 2018, de 15.30 a 19.30 hores, a l'aula de teatre de l'edifici Guillem Cifre de Colonya.

Incidències: El curs es va iniciar amb el mínim de persones inscrites (15) però malauradament el primer dia només varen assistir-hi la meitat. Es va decidir realitzar la primera sessió, però esperar a donar continuïtat a la resta de sessions a tenir la confirmació d'almenys 12 persones. El dia següent es va contactar amb totes les persones inscrites i es va sol·licitar confirmació de participació. Ja que moltes es varen donar de baixa i el curs no va obtenir el mínim de persones inscrites es va anul·lar.

5. CURS: «EXPRESSIÓ ARTÍSTICA I GÈNERE. EINES CREATIVES PER A LA COEDUCACIÓ»

Al llarg dels dies 7, 14, 21 i 28 de maig i 4 de juny es va realitzar el curs “Expressió artística i gènere. Eines creatives per a la coeducació”, organitzat pel professor Daniel Castilla, del departament de Teoria de l'Educació i Didàctiques Específiques, amb el suport de Beatriz de Astorza de l'entitat El Xiringuito Teatre.

Aquestes sessions formatives pretenen analitzar les construccions socials de gènere i explorar les diferents formes d'expressió artística que permetin, d'una banda, visibilitzar les opressions que generen i, alhora, crear relats alternatius que promoguin l'equitat entre sexes i la diversitat d'identitats.

Les persones que hi han participat han adquirit eines pedagògiques creatives per a la coeducació, aplicables a qualsevol àmbit de la tasca docent i artística.

Objectius:

- Analitzar la construcció social de les identitats que promou el sistema binari sexe/gènere i els seus efectes en la vida quotidiana i en el desenvolupament de la nostra tasca professional.
- Trencar mites sobre les relacions sexoafectives i identificar creences estereotipades i la seva vinculació amb les conductes sexistes.
- Utilitzar l'expressió artística per indagar i profunditzar en les opressions i violències que viuen les persones per raó de sexe o gènere, fins i tot les que són aparentment «invisibles».
- Reconèixer l'art i la creació artística com a eina de denúncia i de recerca d'alternatives que fomentin l'equitat entre els sexes.
- Conèixer com tracten diferents temàtiques de gènere algunes artistes contemporànies des de la seva obra plàstica, visual i/o performativa.
- Conèixer algunes tècniques de la metodologia del teatre de l'oprimit, així com les seves aplicacions en el món educatiu i social.
- Potenciar l'autoestima, les capacitats creatives i la comunicació de les pròpies emocions experimentant formes alternatives d'expressió: escriptura, pintura, fotografia, expressió corporal, performance, teatre, etc.

Continguts:

- Els estereotips de gènere i la seva influència en les diferents esferes de la vida social.
- L'amor romàntic i la seva vinculació amb la violència de gènere.

- La colonització del cos de la dona. Dels cànons de bellesa i la maternitat obligada a l'assetjament quotidià i les agressions sexuals.
- La construcció de les identitats de gènere. Identitat sexual. L'expressió de la masculinitat i la feminitat. Pressions dels antics models i noves construccions.
- La sexualitat. Diversitat sexual i llibertat vs binarisme i patriarcat.
- L'androcentrisme i la invisibilització de les dones en l'art.

Adreçades a: En particular, el curs s'adreça a l'alumnat de l'assignatura Educació Artística: Plàstica i Visual. Didàctica a l'Escola Primària, del grau d'Educació Primària. A més, queda obert també a l'alumnat d'altres assignatures i estudis de la UIB. Especialment recomanades per a l'alumnat d'Educació Primària, Educació Infantil, Educació Social i del Màster Universitari en Formació del Professorat. En cas de no cobrir-se les places disponibles, la inscripció s'obrirà a la població no universitària interessada a ampliar els seus coneixements en aquest àmbit fins a cobrir les places.

Dates, horari i ubicació: els dilluns 7, 14, 21 i 28 de maig i el dilluns 4 de juny, de les 18 a les 21 hores, a l'aula gran de la Seu universitària d'Eivissa i Formentera (c/ del Calvari, 1, antic edifici de Comandància).

Dades d'assistència i participació: 23 persones han assistit al curs, de les quals 19 han obtingut certificat d'assistència.

6. MONÒLEG: «NO SOLO DUELEN LOS GOLPES», DE PAMELA PALENCIANO

El dijous dia 10 de maig de 2018 es va representar el monòleg «No solo duelen los golpes», de Pamela Palenciano. Aquesta activitat va ser organitzada per Jesús Martín, alumne dels estudis de Dret, amb el suport de Capilla Navarro, professora del Departament de Psicologia, i amb la col·laboració de l'entitat Aprender de Nuevo.

Pamela Palenciano, monologuista, comunicadora i activista feminista espanyola presenta a *No solo duelen los golpes* un relat autobiogràfic sobre la violència de gènere a través de l'humor i la ironia. El projecte, que va néixer com una exposició fotogràfica, va evolucionar a un taller de prevenció de la violència realitzat en instituts. Actualment, el format de monòleg teatral permet acostar al públic una forma de destapar la violència masclista que es troba com una cosa quotidiana en el dia a dia.

Data, hora i lloc: el dijous 10 de maig de 2018, a les 18 hores a la sala actes de l'edifici Guillem Cifre de Colonya.

Dades d'assistència: tot i que l'aforament de l'aula era de 260 persones, es calcula que més de 350 persones assistiren a la representació de Pamela Palenciano.

7. XERRADES I GRUP DE REFLEXIÓ “TREBALLANT LES MASCULINITATS IGUALITÀRIES AMB LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA”

Durant els dies 15, 17, 22 i 24 de maig, 14 de juny i 30 d'octubre de 2018 varen tenir lloc les trobades grup obert d'homes i les xerrades per a «Treballar les masculinitats igualitàries amb la comunitat universitària», organitzats per Miquel Joan Far i Virginia Ferreiro, professors del departament de Psicologia i membres del Grup de Recerca d'Estudis de Gènere de la UIB.

GRUP D'HOMES DE LA UIB

Objectius:

- Reflexionar sobre els models de masculinitats i la seva relació amb les relacions de poder entre gèneres.
- Aprendre a reconèixer el model de masculinitat dominat amb conductes de risc i disruptives.
- Adquirir coneixements i eines pràctiques per fer plantejar un nou tipus de masculinitat a l'alumnat.
- Adquirir coneixements i eines per desenvolupar relacions de gènere més igualitàries i més conscients.
- Reflexionar sobre l'armadura emocional que tenim els homes i que minva la nostre capacitat de resoldre conflictes i de gestionar les nostres emocions.

Dates, hora i lloc: els dies 15, 17, 22 i 24 de maig de 2018, de les 16.30 a les 18.30 hores, al Campus universitari de la UIB.

XERRADA: «DESEROTIZANDO A LA MASCULINIDAD HEGEMÓNICA: UN ANÁLISIS SOCIOLÓGICO PARA PREVENIR LA VIOLENCIA MACHISTA»

Objectius:

- Reflexionar sobre els models de masculinitats i la seva relació amb les relacions de poder entre gèneres.
- Adquirir coneixements i eines pràctiques per fer plantejar un nou tipus de masculinitat.
- Adquirir coneixements i eines per desenvolupar relacions de gènere més igualitàries i més conscients.
- Reflexionar sobre l'armadura emocional que tenim els homes i que minva la nostra capacitat de resoldre conflictes i de gestionar les nostres emocions.
- Prevenir les relacions desiguals i les conductes de control.

Professora: Carmen Ruiz Repullo, professora de Sociologia a la Universitat Pablo de Olavide (Sevilla).

Data, hora i lloc: dijous dia 14 de juny a les 17 hores, a l'aula 22 de l'Edifici Sa Riera.

Dades d'assistència i participació: L'aula, amb una capacitat per a 50 persones, gairebé es va omplir.

8. CURS: EDUCACIÓ SEXUAL PARA LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL

Durant els dies 17, 18, 19 i 20 d'octubre de 2018 va tenir lloc, a Sa Riera, el curs "L'educació sexual per a la transformació social», de 25 hores de durada, organitzat per Aina Maria Duran, alumna del Màster Universitari en Intervenció Socioeducativa amb Menors i Família.

Objectius generals:

- Fomentar que les persones es coneguin, s'acceptin i expressin la seva eròtica per tal d'aconseguir una harmonia personal i sentir-se satisfetes amb si mateixes i amb les seves relacions.
- Garantir una sexualitat saludable i satisfactòria al llarg del cicle vital.

- Oferir un model de sexualitat ampli, en positiu i saludable.
- Oferir habilitats per aconseguir la igualtat de gènere i l'apoderament de les dones.
- Crear un espai de trobada i de participació amb professionals i futurs/es professionals per poder propiciar un ambient adequat per poder parlar i reflexionar sobre la sexualitat i la salut sexual i la reproductiva.
- Promoure recursos, eines, estratègies i habilitats entre persones que tinguin un efecte multiplicador per poder millorar el benestar i la salut sexual de la població i així prevenir infeccions de transmissió sexual, embarassos no desitjats, relacions vulnerables i fins i tot violència de gènere.
- Dotar d'eines per a una educació sexual inclusiva i coeducadora que ajudi a respectar les diferències i prevenir assetjaments.

Adreçat a: Totes les persones interessades a aprendre sobre les temàtiques que es treballaran, amb voluntat d'implementar nous recursos personals i amb interès per millorar les seves eines per educar en la diversitat sexual i acompanyar altres persones dins la diversitat. Especialment aquesta formació es dirigeix a persones encuriosides, famílies, persones voluntàries i professionals de l'Educació Social, el Treball Social, la Pedagogia, la Psicologia, la teràpia ocupacional, docents i monitors/es de temps lliure.

Impartit per:

- María Díaz Angulo, sexòloga i educadora social.
- Isabel Guerrero Campoy, sexòloga i educadora social.
- Aina Maria Duran, pedagoga.

9. CURS: ALTERNATIVES A L'EDUCACIÓ QUE PROMOU ACTUALMENT L'ESCOLA: FEMINISME, ANTIAUTORITARISME I DIÀLEG

Els dies 9, 16, 23 i 30 de novembre i 14 de desembre de 2018 va tenir lloc, a Sa Riera, el curs «Alternatives a l'educació que promou actualment l'escola: feminisme, antiautoritarisme i diàleg», de 20 hores de durada, organitzat per Juan José Burgués, professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques.

Continguts:

El curs se separa en cinc mòduls:

1. La construcció del discurs neoliberal mitjançant l'educació.
2. El feminisme com a alternativa.
3. L'antiautoritarisme com a alternativa.
4. El diàleg com a alternativa.
5. Posada en comú: «Les possibilitats d'implementació de les propostes educatives alternatives».

Adreçat a: tots els membres de la comunitat universitària sensibles, per raons professionals i/o d'interès particular, a la temàtica del curs i amb interès per cercar alternatives al model predominant d'educació.

Impartit per: Professorat que treballa models alternatius a totes les etapes del sistema educatiu i compta amb una sòlida formació teòrica i pràctica vers els continguts que es treballaran:

- Juan José Burgués Mestre: professor del Departament de Pedagogia i Didàctiques Específiques, professor de secundària d'Economia i mestre de primària.
- Rebecca Sánchez Fuster: psicòloga, fundadora i directora de l'Escola Activa Mallorca.
- Cristina Poncell Bermúdez: filòsofa, professora de secundària, especialista en gènere i societat.

2.7. Altres accions: campanya #JuntosEnsProtegim

SEMINARI “JUNTOS ENS PROTEGIM! DEFENSAM LES DONES DEFENSORAS DE DRETS”

De l'11 al 21 de maig de 2018, la Fundación Calala Fondo de Mujeres i Front Line Defenders i la Iniciativa Mesoamericana de Mujeres Defensoras de los Derechos Humanos varen emprendre una gira europea per a la presentació de l'informe elaborat per la IM-Defensoras «Cuerpos, territorios y movimientos en resistencia en Mesoamérica. Informe 2015-2016 de agresiones a defensoras». La gira es va clausurar el dilluns 21 de maig de 2018 amb l'esdeveniment emmarcat en la campanya #JuntosEnsProtegim, que va tenir lloc a la sala d'actes de l'Edifici de Ca n'Oleo (Palma): un diàleg compartit sobre protecció integral feminista i incidència internacional en l'àmbit del desenvolupament amb dones defensores de drets humans com els drets sexuals i reproductius i del territori.

D'aquesta manera des de la Universitat de les Illes Balears, en complicitat amb altres institucions, entitats i col·lectius, es va posar la ciutat de Palma al mapa de les gires europees de dones defensores de drets amb la visita de reconegudes defensores de Mèxic, El Salvador i Guatemala que denuncien l'increment de les agressions a les mateixes dones defensores de drets humans a Amèrica Central i Mèxic.

Programa:

DILLUNS 21 DE MAIG DE 2018	
18.30 h	Espai ritual, per reconèixer a les nostres ancestres amb la participació de Rosa Cursach Salas , directora de l'Institut Balear de la Dona.
19 – 20.30 h	Benvinguda a càrrec d'Antoni Servera, director general de la Direcció General de Cooperació. Diàleg compartit amb dones defensores de drets sobre protecció integral feminista i incidència internacional en l'àmbit del desenvolupament, a càrrec de: • Teresa Boedo Blanco, cocoordinadora de la Iniciativa Mesoamericana de Defensoras de los Derechos Humanos; • Sandra Noemí Peniche Quintal, de la Red de Defensoras de Mèxic; • Sonia Jeannette Sánchez Pérez, de la Red de Defensoras d'El Salvador; • Verónica Vidal Degiorgis, líder de la Tàctica de Solidaridad d'AWID i coordinadora del Registro de Agresiones a Mujeres Defensoras de Derechos Humanos de la IM-Defensoras; • Marusia López Cruz, assessora permanent de l'àrea de Poder i Protecció de l'organització multiregional feminista JASS –Asociadas por lo Justo– i integrant de la junta directiva de la Fundación Calala Fondo de Mujeres y Protección Internacional.
20.30 h	Clausura, a càrrec de Marusia López Cruz , assessora permanent de JASS – Asociadas por lo Justo.

Dades d'assistència i participació: Per a aquesta acció no es varen fer certificats d'assistència, pel que no es va fer un control exhaustiu amb full de firmes. Es calcula que a les diferents activitats hi varen assistir entre 17-25 persones.

Aprofitant la seva estada, Teresa Boedo, Sonia Sánchez, Sandra Peniche i Veronica Vidal varen donar a conèixer la seva tasca en una sèrie de vídeos breus enregistrats i editats pel Servei de Recursos Audiovisuals de la UIB, i que s'han difós a través de les nostres xarxes socials i CanalUIB:

- <<http://cooperacio.uib.cat/EpD/altres/Teresa-Boedo/>>
- <<http://cooperacio.uib.cat/EpD/altres/Sonia-Sanchez/>>
- <<http://cooperacio.uib.cat/EpD/altres/Sandra-Peniche/>>
- <<http://cooperacio.uib.cat/EpD/altres/Veronica-Vidal/>>

2.8. Transversalització de l'EpD

Al llarg d'aquest curs acadèmic s'ha mantingut la borsa d'hores de formació transversal, posada en marxa pel Vicerectorat de Campus, Cooperació i Universitat Saludable de la UIB i gestionada per l'OCDS, a disposició del conjunt del PDI que ho sol·liciti, per ser inclosa als seus estudis de grau i màster. S'han ofert les següents modalitats:

A. Què és la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)? Durada: 1 hora.

B. Vols saber més sobre la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)?

Durada: 2 hores.

C. Què és l'educació per al desenvolupament (EpD)? Durada: 2 hores.

D. Treballant des de les universitats per a un desenvolupament humà sostenible (DHS) (suma de les accions formatives B i C). Durada: 3-4 hores (possible format de seminari dins la mateixa assignatura).

Així, al llarg de tot el curs s'han impartit un total d'onze sessions, tal com apareix detallat a continuació:

Modalitat A. **Què és la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)?**

- Sessió realitzada el dijous 12 d'abril de 2018 de 17 a 18 hores en el marc del "Taller de Voluntariat Social i Cultural" del tercer curs del Diploma Sènior de la UOM.
- Sessió realitzada el dia 22 de gener de 2018 de les 18.30 a les 19 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat, per alumnat procedent dels estudis de Llengua Catalana, Castellana; Anglès i Alemany.
- Sessió realitzada el dia 25 de gener de 2018 de les 18.30 a les 19 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat, per alumnat procedent dels estudis de Geografia; Història; Filosofia; i Orientació Educativa.
- Sessió realitzada el dia 30 de gener de 2018 de les 18.30 a les 19 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat, per alumnat procedent dels estudis de Biologia i Geologia; Física i Química; Tecnologia de Serveis; i Alumnat d'Eivissa.
- Sessió realitzada el dia 12 de febrer de 2018 de les 18.30 a les 19 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat, per alumnat procedent dels estudis de Matemàtiques; Tecnologia Informàtica; Disseny i Dibuix; Educació Física; i Música.
- Sessió realitzada el dia 15 de febrer de 2018 de les 17:30 a les 18 hores en el marc del Màster en Formació del Professorat per alumnat de la Seu de Menorca.

Modalitat B. **Vols saber més sobre la cooperació universitària al desenvolupament (CUD)?**

- Sessió realitzada el dia 26 d'octubre de 2017 de 10 a 11h en el marc de l'assignatura Redacció i Execució de Projectes del Grau de Biologia.

Modalitat C. **Què és l'educació per al desenvolupament (EpD)?**

- Sessió realitzada el dia 9 abril de 2018 de 17 a 19 hores en el marc de l'assignatura "Programes d'Educació Ambiental", del segon curs del Grau d'Educació Social.

3. Educació per al Desenvolupament: Voluntariat universitari

3.1. PROGRAMA ESTADES SOLIDÀRIES

El programa Estades Solidàries, que s'emmarca en l'àmbit de l'educació per al desenvolupament, ofereix la possibilitat de desenvolupar tasques de voluntariat internacional en l'àmbit de la cooperació universitària al desenvolupament en col·laboració amb diferents entitats, ONGD de les Illes Balears i les corresponents entitats locals d'acollida o contraparts. Per tercer any consecutiu s'ha obert a la participació del personal d'administració i serveis (PAS).

Durant el curs 2017-18 es mantenen els programes amb Aprendo Contigo a Lima i amb Alcúdia Solidària a Piura, ambdós a Perú, els programes de la Fundació Solidaritat Amaranta i de la Universitat Hassan II de Casablanca i s'ha recuperat el programa de la Fundació Amazònia a Sucre, Bolívia. També s'ha reprès el programa d'Amics del Poble Sahrauí, als campaments de refugiats de Tindouf. Durant aquest curs acadèmic s'han obert tres terminis de sol·licitud de la XII Convocatòria d'Estades Solidàries, dirigida a alumnat de grau i màster i al col·lectiu de personal d'administració i serveis (PAS) de la UIB. Les places que s'ofereixen han anat en funció del pressupost disponible tenint en compte les diferents quantitats econòmiques que hi ha en concepte d'ajut, en funció del col·lectiu al qual es pertany. A continuació es detallen els programes:

APRENDO CONTIGO	
Lloc	Lima, Perú.
Places	3 places (1er i 2n termini). 1 plaça (3er termini).
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, de l'àmbit de salut o d'educació especial. Programa dirigit a l'alumnat i al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS).
Durada	Per a l'alumnat l'estada mínima és de 7 setmanes i per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes. Març-Abril (Setmana Santa) / Estiu / Nadal 18.
Tasques	• Participar en el programa educativorecreatiu dirigit a nins i nines que per motius de salut han vist interrompuda la seva escolarització. • Acompanyar i donar suport a la tasca de l'associació, que es desenvolupa majoritàriament als centres hospitalaris Instituto de Enfermedades Neoplásicas (INEN) i Instituto Nacional de Salud del Niño, promovent el desenvolupament integral de les capacitats físiques, intel·lectuals i emocionals dels infants que estan en tractament mèdic. • Tasques variades de suport administratiu, en funció de les necessitats del moment i compaginades amb l'atenció directa als infants hospitalitzats. • Suport en l'organització dels materials educatius en algun dels hospitals on es treballa.
Compromís	Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge o una habitació

contrapart	adequada a les necessitats de la persona voluntària.
Més informació	Sebastià Verger Gelabert, president de l'associació "INeDITHOS". Telèfon: 971 17 31 33. Correu electrònic: s.verger@uib.es .

CAMPAMENT DE REFUGIATS SAHRAUÍS	
Lloc	Campaments de refugiats/des sahrauís. Tindouf (Argelia).
Entitat	Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears (AAPSIB). Ministeri de Joventut i Esports de la República Àrab Sahrauí Democràtica, RASD (Soci local).
Places	5 places (1er termini) 4 places (2n termini) 5 places (3er termini)
Perfil	Perfil Socioeducatiu. Programa dirigit a l'alumnat i al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS).
Durada	L'estada mínima és de 4 setmanes tant per l'alumnat com per al personal d'administració i serveis (PAS). Març/Abril (Setmana Santa) / Nadal 18.
Tasques	El voluntariat es realitzarà a una de les 5 <i>wilayes</i> (províncies) que formen els campaments de refugiats/des sahrauís ubicats a Tindouf. Projecte relacionat amb la problemàtica de la joventut sahrauí als campaments, amb l'objectiu de millorar els seus coneixements, capacitats i actituds mitjançant la participació activa a les activitats programades. Com ara: 1) Voluntariat: manteniment d'una <i>daira</i> (barri) del campament: cal pintar i netejar, així com presenciar i donar suport en l'organització de la distribució de l'ajuda humanitària alimentària, i dur a terme visites a centres de la <i>daira</i>. 2) Intercanvi lingüístic: les persones voluntàries seleccionades formaran part d'un intercanvi lingüístic en el qual ensenyaran nocions bàsiques d'anglès i/o de castellà a un grup sahrauí interessat, i aquest grup sahrauí ensenyarà al grup de persones voluntàries nocions d'àrab i del dialecte àrab hassania. 3) Activitats recreatives i d'intercanvi i convivència: jornades de reflexió, jocs i activitats culturals i tradicionals. Organització i desenvolupament d'activitats per estimular les competències esportives entre <i>daïres</i> o escoles.
Compromís contrapart	• Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge amb una família sahrauí, així com la seva manutenció. La convivència ajudarà a conèixer millor les tradicions, cultura i causa del conflicte, a la vegada que ajudarà a l'economia de les famílies que depenen de la cistella bàsica. • Facilitar el transport intern. • Un membre de l'AAPSIB acompanyarà a les persones seleccionades des de Mallorca i serà la persona de referència als campaments els primers 10/15 dies. • Adherir-se a aquests serveis suposarà el pagament de 12 euros/dia per a cada persona voluntària acollida.
Més informació	L'alumnat o el PAS seleccionat haurà d'assistir a les sessions informatives específiques que organitzarà l'AAPSIB abans de l'inici de les Estades.

FUNDACIÓ DE SOLIDARITAT AMARANTA	
Lloc	Cochabamba, Bolívia.
Entitat	Proyecto Sayari Warmi – Adoratrices Bolívia. Acció realitzada en col·laboració amb la Fundació de Solidaritat Amaranta http://fundacionamaranta.org/ .
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, lingüístic, informàtic o artístic. Programa dirigit a l'alumnat i al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS).
Places	2 places (primer termini). 1 plaça (segon termini). 1 plaça (tercer termini).
Durada	Cada persona seleccionada gaudirà del programa en un període diferent. Per a l'alumnat l'estada mínima és de 7 setmanes i per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes .Març-Abril (Setmana Santa)/ Estiu / Nadal 18.
Tasques	El voluntariat es realitzarà a la zona central de les valls de la regió subandina, a la província Cercado, del departament de Cochabamba. De dilluns a dissabte, amb els diumenges lliures. El centre de dia i residencial de la congregació, dirigit a dones joves en contextos de violència de gènere, particularment prostitució i tracta de persones amb fins d'explotació sexual, disposa de servei de menjador i servei d'atenció a la salut, entre altres espais on es duen a terme un gran nombre d'activitats educatives en l'àmbit no formal, de la salut i d'oci. Participar en el projecte mitjançant la realització de tallers formatius adreçats a les beneficiàries. Aquests tallers poden ser variats en funció de les competències de la persona voluntària: anivellament escolar, habilitats socials, manualitats, oci i prelaborals. Suport al personal del projecte mitjançant tasques administratives, suport informàtic, gestió del centre, programació de les activitats, entre d'altres.
Compromís contrapart	• Les persones voluntàries seleccionades han de participar en una formació preparatòria prèvia impartida per la Fundació Amaranta per reflexionar sobre les claus d'interculturalitat i habilitats, enfocament de gènere i models de desenvolupament. • Facilitar a les persones seleccionades la recerca d'un habitatge adequat, d'acord amb les comoditats i la seguretat de la zona. Si es pot, en una família. • El centre ofereix la possibilitat de dinar amb les adolescents al centre. La resta d'àpats aniran a càrrec de les persones interessades.
Més informació	Patricia Barranco, tècnica en cooperació de la Fundació de Solidaritat Amaranta. Telèfon: 619 173 644. Correu electrònic: patricia.barranco@fundacionamaranta.org .

FUNDACIÓ AMAZÒNIA	
Lloc	Sucre, Bolívia.
Entat	Fundació Amazònia de Sucre www.fundacionamazonia.org . Acció realitzada en col·laboració amb l'ONGD Fundació Amazònia de les Illes Balears.
Places	4 places (1er termini i 2n termini)
Perfil	Preferentment, socioeducatiu, àmbit de salut o educació especial.

	Programa dirigit a l'alumnat i al col·lectiu del personal d'administració i serveis (PAS).
Durada	L'estada mínima per a l'alumnat és de 7 setmanes, i per al personal d'administració i serveis (PAS), de 4 setmanes. Estiu 2018, a partir del mes d'agost.
Tasques	• Suport a les llars d'acollida d'infants de la Fundació: a la llar de nines Miski Wasi i a la llar de nins Hogar Lusavi. Suport escolar diari, mitjançant tècniques d'estudi i dibuix, entre d'altres; controlant l'assistència a les unitats educatives i organitzant activitats extracurriculars, sortides i esdeveniments esportius, entre d'altres. • Acompanyament dels infants als seguiments sanitaris. • Seguiment escolar amb el professorat per millorar-ne les mancances. • Suport als dormitoris de manera individualitzada, fomentant els bons hàbits d'ordre i de neteja. • Suport al personal de la Fundació mitjançant tasques administratives com suport informàtic, TIC i màrqueting, entre d'altres...
Compromís contrapart	Oferir allotjament a la llar dels infants en habitacions compartides i la possibilitat de fer els àpats al menjador de l'organització.
Més informació	Pere Binimelis, responsable de l'àrea de voluntariat de la Fundació Amazonia. Telèfon: 971 28 03 98. Correu electrònic: admin@fundacionamazonia.

UNIVERSITAT HASSAN II CASABLANCA	
Lloc	Casablanca, Marroc.
Entitat	Universidad Hassan II de Casablanca http://www.univh2c.ma/ .
Places	2 places (1er, 2n i 3er terminis).
Perfil	Programa dirigit únicament al col·lectiu de personal d'administració i serveis (PAS). No és un requisit acreditar coneixements de francès i/o d'àrab però si es valorarà com un mèrit.
Durada	L'estada mínima per al personal d'administració i serveis (PAS) és de 4 setmanes. Març-Abril (Setmana Santa)/ Nadal 18.
Tasques	Suport al PAS de la universitat de destí mitjançant alguna (o algunes) d'aquestes línies de treball: • Gestió administrativa general; finances i comptabilitat; des de la gestió de la despesa pressupostària, liquidació i facturació, emissió i recepció de factures i control de la despesa. • Comunicació; desenvolupament de les activitats que afecten a la comunicació i imatge, sigui interna o externa, des de la concepció, estratègies, planificació i realització. • Gestió d'inscripció d'alumnat; procediments i activitats, que permeten organitzar la continuïtat de l'antic alumnat i l'ingrés de nou com el seu registre i l'actualització de les dades existents. • Gestió de projectes d'investigació; promoció, avaluació, difusió de la investigació i tramitació de projectes. • Gestió de biblioteques; adquirir, processar, conservar i difondre les fonts bibliogràfiques i documentals, catalogació i classificació del material,

	promoció de l'accés a la informació.
Compromís contrapart	Oferir a les persones seleccionades la possibilitat d'allotjar-se a la residència del campus universitari amb un preu especial.
Més informació	Meryem Magharbi, responsable de cooperació de la UH2C. Telèfon: 00212522433030/33. correu electrònic: magharbi@univcasa.ma . Ruth Escribano, coordinadora de l'OCDS. Telèfon: 971259718. correu electrònic: ocds.tecnica@uib.es .

En aquesta convocatòria s'han establert tres terminis i s'han concedit un total de nou (9) ajuts –6 dones i 3 homes–, repartits entre 8 alumnes i 1 PAS. L'estada per als alumnes ha estat d'un mínim de 7 setmanes; en el cas de la PAS, de 4 setmanes:

PRIMER TERMINI			
PERSONA	CATEGORIA	PROGRAMA	AJUT
Maria Rado Sánchez	Alumna	Campament de refugiats sahrauís	850 €

SEGON TERMINI			
PERSONA	CATEGORIA	PROGRAMA	AJUT
Miquel Puigserver Ferrer	Alumne	Fundació Amazònia	1.600 €
Maria del Carmen Mañas Picó	Alumna	Fundació Amazònia	1.600 €
Claudia Guevara Pace	Alumna	Fundació Amazònia	1.600 €
Rafael Crespi Bonín	Alumne	Fundació Amazònia	1.600 €
Maria Pau Xamena Cladera	PAS	Aprendo Contigo	900 €
Ana Esperanza Fernández Marí	Alumna	Aprendo Contigo	1.600 €
Jessica Ares Carmona	Alumna	Aprendo Contigo	1.600 €

TERCER TERMINI			
PERSONA	CATEGORIA	PROGRAMA	AJUT
Enric Garcia Ramon	Alumne	Campament de refugiats sahrauís	850 €

3.2. CONVOCATÒRIA DE VOLUNTARIAT INTERNACIONAL EN CAMPS DE POBLACIÓ REFUGIADA

Durant el curs acadèmic 2017-2018, en el marc del programa de voluntariat internacional Estades Solidàries s'ha obert per primera vegada una convocatòria específica per a realitzar el voluntariat amb població refugiada. Els programes de voluntariat oferts permetien escollir entre realitzar el voluntariat a Atenes, Grècia, durant el període d'estiu o bé als campaments de refugiats/des sahrauís a Argèlia durant el període de nadal. Aquesta convocatòria s'ha dirigit a tots els col·lectius universitaris (alumnat, PDI i PAS) i hi ha participat sis (6) persones:

PROGRAMA VOLUNTARIAT AMB POBLACIÓ REFUGIADA				
NOM	COL·LECTIU	ENTITATS	CONTRAPARTS	PAÍS/PERIODE
Maritza del Rocio Ulloa Rea	alumnat	FUNDACIÓ ACSAR	Projecte UNINTEGRA	Atenes, Grècia (Estiu 2018)
Arnau Jusep Far Rosales				
Maria Morro Sart				
Roberto Adrián Alonso Hermo				
Francina Gelabert Suñer	PAS	Amics i Amigues del Poble Sahrauí de les Illes Balears	Ministeri de Joven-tut i Esports de la República Àrab Sa-hrauí Democràtica,	Campaments refugiats, Sàhara (Nadal 2018)
Emilio Junquera Talavera	PAS			
6	4 alum/2 PAS	2	2	2

VIATGE DE SEGUIMENT

Al tractar-se de la primera vegada que s'impulsava aquest programa específic amb la Fundació ACSAR, amb l'objectiu de conèixer "in situ" a les persones responsables tant de les entitats d'acompanyament com de les contraparts sòcies d'un nou programa de mobilitat internacional de la UIB amb població refugiada i de conèixer directament les tasques i els resultats del projecte UNINTEGRA es va programar i realitzar un viatge de seguiment. El vicerector de Campus, Cooperació i Universitat Saludable, Antoni Aguiló, i la coordinadora de l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS), Ruth Escribano, s'hi desplaçaren del 21 al 24 d'agost de 2018.

3.3. PORTAL DE VOLUNTARIAT UNIVERSITARI

El Portal de voluntariat UIB és una eina que es va posar en marxa el novembre de 2015 amb l'objectiu d'impulsar la participació de la comunitat universitària en el món del voluntariat.

El seu funcionament és molt senzill: persones usuàries i entitats s'han de registrar omplint un senzill formulari. Les persones inscrites han d'emplenar el seu perfil amb

les seves preferències i interessos i les entitats poden publicar les seves demandes. El Portal encreua automàticament els perfils de les persones inscrites que s'adaptin a les noves ofertes i notifica la coincidència per tal que es puguin registrar si l'oferta és del seu interès.

Un fet important a destacar és que enguany es va internalitzar el servidor de la pàgina web del Portal de Voluntariat al servidor intern de la UIB, fet que ens ha permès facilitar la nostra tasca d'actualització de pàgina així com la part tècnica, per part del servei informàtic de la UIB, i deixar de dependre de servidors externs. El portal ha estat objecte d'un procés d'implementació de millores tan a nivell intern (administració) com de disseny gràfic. Algunes d'aquestes millores són:

- 1 Nou sistema d'informes.
- 2 Nou taulell de control.
- 3 Canvis en pàgines dinàmiques i estàtiques.
- 4 Actualitzacions de diversos apartats.

El resum d'enguany de les demandes de voluntariat publicades per part de les entitats han estat 34:

DEMANDES DE VOLUNTARIAT
Projecte Socioeducatiu Naúm (3)
Oficina per la Igualtat d'Oportunitats entre dones i homes de la UIB (OIO) (2)
ABD Energy Control (2)
Fundació Diagrama Intervenció Psicosocial
Tria Triar (2)
Amics de la Terra Mallorca
Instituto de Trabajo Social y Servicios Sociales (4)
Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat (OCDS)
Associació S'Alzina
Associació Escola Lliure de Mallorca: Nono Espai d'Aprenentatge
Ben Amics
Fundació Vida Silvestre Mediterrània
Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears (2)
Fundació RANA
Escola-institut Pintor Joan Miró (3)
Oficina d'Universitat Saludable i Sostenible
Refugees Welcome Balears (2)
Fundación Banco de Alimentos de Mallorca
Mater Misericordiae (2)
Fundació de Solidaridad Amaranta
ASDE Scouts de Baleares

Una tasca important i que volem destacar és que durant el mes de juny vàrem realitzar una modesta enquesta per conèixer quines són les impressions i les necessitats de les entitats pel que fa al Portal de Voluntariat, així com demanar la seva opinió sobre algunes propostes de millora. Aquí n'adjuntam el resum sobre alguns dels resultats més destacables:

- La majoria d'entitats, encara que hi tinguem relació i contacte, no publiquen ofertes al Portal.
- Un 75% de les entitats que han respost el qüestionari, no ha aconseguit persones voluntàries a través del Portal, bé perquè no l'ha utilitzat o bé perquè l'oferta no ha trobat els perfils adequats. Tot i així, les entitats que han rebut persones voluntàries a través del Portal valoren l'experiència positivament.
- La majoria d'entitats considera que el procés per registrar-se és senzill i obtenim una valoració relativament bona (entre 3 i 4 sobre 5).
- La majoria d'entitats que hi participaren a l'enquesta no ha col·laborat amb nosaltres en organització de formacions, però moltes hi estan interessades.

Així doncs, una vegada analitzats els resultats de la petita l'enquesta i resoltes les dificultats de funcionament tècnic de la pàgina web del portal i sobretot després del contacte directe amb un gran nombre d'entitats registrades al portal, sembla que a poc a poc es van notant les millores implementades. El que suposa un increment important i un bon indicador de l'ús del portal que esperem doni com a resultat un increment en la participació de la comunitat universitària en l'àmbit del voluntariat local.

Concretament en quan a la difusió del portal i la incentivació del seu ús, durant l'any 2018 s'ha difós i dinamitzat el Portal de voluntariat UIB tant per arribar al conjunt de la comunitat universitària com per arribar a les entitats ja registrades al Portal, així com per fer extensiva aquesta iniciativa al conjunt de població interessada en la temàtica. A més de la difusió del Portal en el marc de les accions formatives esmentades, s'ha fet i s'ha aprofitat la realització o celebració de diferents iniciatives, entre les quals destacam la Setmana saludable i sostenible i el Fòrum de l'Ocupació de la UIB.

Respecte a la captació de noves entitats de les Illes s'ha fet servir el registre municipal d'entitats de l'Ajuntament de Palma i el registre d'associacions de la Direcció General de Relacions Institucionals del Govern, de manera que realitzarem una pre-selecció de les possibles entitats i associacions encara no registrades en el portal i que podien estar interessades en temes de voluntariat per posteriorment convidar-les a participar-hi.

Com a novetat d'enguany, des de l'OCDS fem difusió a través de les nostres xarxes tant de les noves entitats que es registren al Portal com de les noves ofertes publicades. Un exemple recent:

Mercadet Solidari

Data d'actuació Des de 29/09/18 fins 29/09/18	Àmbit de la demanda Social	Persones voluntàries 1 / 8 / 991
--	---	---

Mercadet solidari amb parades de venda de productes com roba, llibres, joguines que es doni a terme al Parc de la Mar (Palma).
 Els interessats en realitzar aquest voluntariat, poden participar en alguna o diverses de les següents franges horàries:
 7.00 - 11.00 h.
 11.00 - 15.00 h.
 15.00 - 18.30 h.

Formació necessària
No es necessita formació específica

Experiència necessària
No es necessita experiència específica

Fundación RANA
 Demandes de fundacionrانا
 Responsable:
 Pilar Sentia
Localització

Recordar

3.3.1. Difusió del Portal

Per a difondre les activitats que es duen a terme des del programa de voluntariat universitari de la UIB i, de forma especial del Portal de Voluntariat, com a eina central del programa, s'ha dissenyat tot un seguit de material promocional i divulgatiu dirigit a la comunitat universitària on s'hi ha fet constar el logotip de la Direcció General de Participació i Memòria Democràtica.

En tots els casos en què s'ha fet servir paper, aquest és reciclat o certificat SFC per coherència amb la sostenibilitat ecològica. El material editat ha estat el següent:

ESTOVALLES

- **Objectiu:** Fer difusió i donar a conèixer el Portal de Voluntariat, els valors i tipologies del voluntariat, així com el voluntariat de proximitat (amb les entitats locals) entre la comunitat universitària (PDI, PAS i alumnat).

- **Idea:** S'han dissenyat tres models d'estovalles diferents que s'han distribuït per les diferents cafeteries del campus universitari. S'ha pretès explicar de manera senzilla què és el Portal de Voluntariat, els seus valors, donar a conèixer totes les opcions i modalitats de voluntariat que existeixen a les nostres illes i incentivar el registre al portal d'una manera interactiva. A través de diferents jocs de taula (sopa de lletres, laberints, etc.), es presenten unes estovalles que lliguen la idea de temps lliure, oci i diversió amb el voluntariat.

S'han editat un total de 18.000 estovalles, que s'han repartit totalment entre les diferents cafeteries del campus universitari.

ADHESIUS

- **Objectiu:** Fer difusió i donar a conèixer el Portal de Voluntariat entre la comunitat universitària (PDI, PAS i alumnat), així com animar a la comunitat a participar de les activitats del Portal de Voluntariat.

- **Idea:** S'ha volgut lligar el concepte de voluntariat amb una parella, una dona i un home voluntari que animen a la resta de la comunitat universitària a començar a caminar i participar-hi. Seguint la mateixa línia que s'havia utilitzat amb les tovalles, es va començar una il·lustració a una dissenyadora gràfica jove de Manacor com a imatge en quatre formats diferents que es pot lligar amb el tema de fer camí, viatjar, moure's, etc.

S'han editat un total de 2.000 adhesius, que s'estan repartint i es seguiran repartint en les diferents activitats de voluntariat universitari impulsades per la UIB.

3.4. ACCIONS DE DIFUSIÓ DEL SERVEI DE VOLUNTARI EUROPEU (SVE)

Durant l'any 2018 s'han dut a terme una sèrie de jornades informatives sobre projectes de voluntariat a l'estranger a les Seus Universitàries.

Aquestes accions formatives s'han dut a terme amb la col·laboració de la Direcció General d'Esports i Joventut i s'ha explicat en què consisteixen aquests projectes de voluntariat, els requisits per participar-hi, les seves característiques i el finançament, així com les passes a seguir i consells pràctics per preparar la teva participació.

Les sessions s'han organitzat a les seues universitàries de les tres illes en els llocs i horaris següents:

Mallorca

Data: 20 de febrer de 2018.

Horari: de 16 a 20 hores.

Lloc: Aula A12 de l'edifici Guillem Cifre de Colonya del Campus Universitari.

Data: 27 de març de 2018.

Horari: de 10 a 13 hores.

Lloc: Aula SAL05 de l'edifici Antoni Maria Alcover del Campus Universitari.

Eivissa i Formentera

Data: 24 d'abril de 2018.

Horari: de 10 a 13 hores.

Lloc: aula AC01 (Antic edifici de la Comandància. Seu universitària d'Eivissa-Formentera).

Menorca

Data: 2 de maig de 2018.

Horari: per facilitar la participació d'un major nombre de persones, s'oferiren dos horaris diferents: matí; de 10 a 13 hores i capvespre; de 15 a 18 hores.

Lloc: Sala d'actes (Can Salort. Alaior. Seu universitària de Menorca).

Les sessions esmentades es publicitaren com a sessions amb inscripció prèvia i, malauradament, en les sessions de Menorca i Eivissa no hi va haver persones inscrites, per la qual cosa no es dugueren a terme.

A més de les sessions grupals, en el cas de les persones interessades en aprofundir i en iniciar un possible enviament com a voluntari/ària del SVE, es concertaven sessions d'assessorament per als alumnes interessats a càrrec de personal tècnic especialitzat en la matèria.

Una altra tasca molt important en aquest apartat és la renovació de l'acreditació de la Universitat de les Illes Balears com a entitat d'acollida i d'enviament de persones voluntàries en el Servei de Voluntariat Europeu, finalitzada el dia 11 de juny de 2018, amb núm. d'acreditació 2018-1-ES02-KA110-012019 i vàlida fins el dia 13 de desembre de 2020, data en la qual finalitza el Programa Erasmus+.

A més, atès el canvi que està experimentant el programa Servei de Voluntariat Europeu, actualment anomenat Cos de Solidaritat Europeu (CES), un membre de l'OCDS va assistir a unes jornades a Oviedo per a entitats de recent acreditació per poder estar al dia de les novetats que aquest fet comportarà en relació al programa.

4. Projectes de cooperació universitària al desenvolupament de la UIB

4.1. XIV CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA AL DESENVOLUPAMENT

En el marc de la XIV Convocatòria d'ajuts per a projectes de cooperació universitària al desenvolupament (CUD) s'han executat onze (11) projectes finançats per un import total de 97.108 euros (65.000 euros a càrrec del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació; i 32.108 euros a càrrec de la partida que la UIB destina a cooperació universitària al desenvolupament).

En aquesta convocatòria que pretén facilitar la participació directa i activa dels membres de la comunitat universitària amb la seva contribució efectiva per millorar les condicions de vida i de treball de les poblacions dels països empobrits, hi han participat seixanta quatre (64) membres de la comunitat universitària entre PDI (45), PAS (4) i alumnat (15) i quaranta sis (46) membres de les catorze (14) contraparts sòcies ubicades en sis (6) països diferents i unes altres 9 entitats col·laboradores i així com queda resumit a la taula següent (la modalitat I és d'un any de durada i la modalitat II és de dos anys):

XIV CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES DE COOPERACIÓ UNIVERSITÀRIA		
RESPONSABLE / DEPARTAMENT / REFERÈNCIA	PROJECTE / CONTRAPART / PAÍS / MODALITAT	QUANTIA ASSIGNADA
Jesús Salinas Ibáñez Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2017/01	Formació de docents i estudiants per a l'aplicació de tecnologies digitals en la docència, en el desenvolupament de la infermeria i en l'emprenedoria de la comunitat aimara de l'altiplà bolivià <i>Unidades Académicas Campesinas (UAC)</i> BOLÍVIA Modalitat I	9.820 € Govern de les Illes Balears
Edwin Palacio Departament de Química Referència: OCDS-CUD2017/02	Cap a un desenvolupament sostenible a Colòmbia: la monitorització ambiental com a ruta cap a la gestió integral dels recursos naturals en la zona rural de la vall del Cauca, Colòmbia <i>Universitat Cooperativa de Colòmbia, Universitat Nacional de Colòmbia, Universitat del Valle i Departamento Administrativo de Gestión del Medio Ambiente</i> COLÒMBIA Modalitat I	9.900 € Govern de les Illes Balears
Javier Gulías León Departament de Biologia	Enfortiment de capacitats científiques en biologia vegetal per a la conservació de la	8.650 € Govern de les

Referència: OCDS-CUD2017/03	biodiversitat dels erms andins <i>Universitat de Nariño</i> COLÒMBIA Modalitat I	Illes Balears
Óscar A. Rodríguez Barragan Departament de Química Referència: OCDS-CUD2017/04	Revaloració integral dels subproductes del processament de la llima (<i>Citrus latifolia</i>), varietat Tahití, al Departament de Tolima, Colòmbia. Extracció i caracterització de biocompostos i estabilització del suc <i>Universitat de Tolima</i> COLÒMBIA Modalitat I	6.000 € Govern de les Illes Balears
Antoni Jaume-i-Capó Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica Referència: OCDS-CUD2017/05	People4sicklemlia II: eina web perquè els internautes cooperin en el diagnòstic de la <i>sicklemlia</i> <i>Universitat d'Oriente</i> CUBA Modalitat I	8.022,64 € Govern de les Illes Balears
Joana Mª Petrus Bey Departament de Geografia Referència: OCDS-CUD2017/06	Disseny d'una eina de diagnòstic i autoavaluació de projectes en zones d'alta vulnerabilitat socioambiental. L'exemple de la comuna de Canaan (Haití) <i>Universitat de l'Estat d'Haití</i> HAITÍ Modalitat I	9.091,20 € Govern de les Illes Balears
Joan Josep Estrany Bertos Departament de Geografia Referència: OCDS-CUD2017/07	Processos d'erosió i transport de sediment: anàlisi i modelització a diferents escales a la capçalera de la conca Oum Rabiaa. Estudi de cas de la subconca de Lekbab (Atles Mitjà, Marroc) <i>Universitat Soldà Moulay Slimane</i> MARROC Modalitat II	14.000 € 10.000 € (primer any) Govern de les Illes Balears 4.000 € (segon any) UIB
Raül López Penadés Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació Referència: OCDS-CUD2017/08	Seminari de formació de formadors i orientació psicopedagògica de la comunitat educativa al centre per a nins i nines sords d'Effetah de Tànger <i>Centre Educatiu per a Nins Sords Effetah</i> MARROC Modalitat II	5.624,32 € 3.516,16 € (primer any) Govern de les Illes Balears 2.108,16 € (segon any) UIB

De manera que dels onze (11) projectes CUD executats, nou (9) han estat d'un any de durada, amb data de finalització el 30 de setembre de 2018, i dos (2) de dos anys de durada, amb data de finalització el 30 de setembre de 2019; els podem classificar en diferents àmbits sectorials: socioambiental (5), socioeducatiu (3), estudis de gènere (2) i salut (1).

BOLÍVIA

1. Formació de docents i estudiants per a l'aplicació de tecnologies digitals en la docència, en el desenvolupament de la infermeria i en l'emprenedoria de la comunitat aimara de l'altiplà bolivià.

- **Referència:** OCDS-CUD2017/01 (modalitat I)
- **Responsable:** Jesús Salinas Ibáñez, del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.
- **Equip:** Jesús Salinas, Adolfinia Perez, Juan E. de Pedro, Santos Urbina, Francisca Negre, Bárbara de Benito, Antonia Darder, Juan Moreno i Veriozka Azeñas, de la UIB; Absalon Alvaro, Ramiro Mamani, Ibett Yamira Ramos, Reynaldo Gómez i Saul Hibsán Quisbert, de les Unidades Académicas Campesinas.
- **Contrapart:** Unidades Académicas Campesinas.
- **Entitat col·laboradora:** Asociación para el desarrollo de la Tecnología Educativa y Nuevas Tecnologías en la Educación (EDUTEC) i Victoria Marín Juarros, de la Universitat d'Oldenburg, Alemanya.
- **Ubicació:** Pucarani, Batallas, Tinahuacu i El Alto, Bolívia.
- **Durada:** 1 any (fins al 30 de setembre de 2018).

- **Objectius:** dissenyar, organitzar i posar en marxa serveis educatius per a comunitats rurals d'ètnia aimara, afavorint la inclusió digital des de la perspectiva de la igualtat d'oportunitats i atenent els grups socials més desfavorits (comunitats rurals, dones, comunitats disperses en el territori, grups ètnics).
- **Objectius específics:**
 - Oferir i promoure la capacitat dels responsables del projecte per a la dinamització de les comunitats.
 - Oferir als grups minoritaris i comunitats aïllades i/o en situació de pobresa oportunitats de comunicació i integració socioeconòmica i de formació.
 - Explorar fórmules innovadores per a l'accés comunitari a les TIC que permetin optimitzar la convergència de tecnologia i serveis de formació i desenvolupament local i regional, d'acord a les característiques culturals pròpies de cada comunitat, aprofitant sinergies amb diferent tipus d'organitzacions.
 - Possibilitar majors oportunitats als ciutadans a través d'un sistema modern i adequat d'Educació a Distància i integrat a la Xarxa.
 - Incorporar als nens i joves de les comunitats rurals a l'educació contínua per a la promoció de la salut, prevenció de malalties i el tenir cura del medi ambient a través de les TICs.
- **Quantitat assignada:** 9.820 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.

- **Romanent:** 8,93 euros.
- **Resultats assolits:**
 - Una vegada s'ha executat el projecte, s'han assolit tots els objectius prevists i realitzat les activitats relacionades. Es destaquen, per una banda, la línia de capacitat dels recursos humans mitjançant:
 - Sessions de capacitat amb persones relacionades amb les Unidades Académicas Campesinas (UAC-UCB) per la dinamització de les comunitats en relació amb l'accés a la societat del coneixement.
 - Accions de transferència de coneixement orientades al benefici de tots els actors que intervenen en el projecte i que han promogut la utilització comuna de les infraestructures del Centre de Recurs Multimèdia per part de les comunitats i l'enfortiment de projectes de desenvolupament UAC-UCB.
 - La associació EDUTEC ha donat suport al projecte a través de les seves persones associades, universitats i institucions amb les quals col·labora. D'aquest projecte se n'han derivat places per a beques de pràctiques ja establertes en el camp de la infermeria i s'han incorporat a l'oferta pràctiques de pedagogia i del Màster en Tecnologia Educativa: E-Learning i Gestió del Coneixement.
- I, en relació amb la innovació en l'accés comunitari a les TIC,
 - Ha augmentat la xarxa contactant amb diferents tipus d'organitzacions i s'han enfortit projectes de desenvolupament local i comunitari a través de connexions amb altres organitzacions.
 - S'ha produït transferència de coneixements. S'ha donat accés a cursos universitaris a través de sistemes educatius flexibles i a distància, i s'ha contribuït a generar procediments i experiències a través d'una varietat de cursos d'actualització i perfeccionament a través de les TIC.
 - També s'han visitat col·legis i unitats acadèmiques per, a través d'eines TIC, dur a terme sessions de promoció de la salut i malalties, i protecció del medi ambient.
- **Valoració:** Es reconeix l'èxit del projecte, que ha centrat les activitats en el disseny, organització i posada en marxa de serveis educatius per a comunitats rurals d'ètnia aimara, amb la qual cosa s'ha donat continuïtat als projectes de cooperació al desenvolupament duts a terme per la UIB a l'altiplà bolivià, principalment a través de les Unidades Académicas Campesinas. Així, es contribueix a la integració de les diferents institucions i es fa un diagnòstic de les accions dutes a terme, amb el qual s'estableixen les millores i novetats que comencen a ser visibles i reconegudes a la regió. Aquestes activitats continuaran avançant l'any 2018-19.

COLÒMBIA

2. Cap a un desenvolupament sostenible a Colòmbia: la monitorització ambiental com a ruta cap a la gestió integral dels recursos naturals en la zona rural de la vall del Cauca, Colòmbia

- **Referència:** OCDS-CUD2017/02 (modalitat I)
- **Responsable:** Edwin Palacio, del Departament de Química.

- **Equip:** Edwin Palacio, Víctor Cerdà, Laura Ferrer, Antonio Serra i Esteve Gomila, de la UIB; Diana Milena i Josefina de Llano, de la UCC; Luz Stella i María Alejandra Vargas, de la UNAL; John Jairo, d'Unaville; i Karen Vivas, del Dagma.
- **Contraparts:** Universitat Cooperativa de Colòmbia, Universitat Nacional de Colòmbia, Universitat del Valle i Departamento Administrativo de Gestión del Medio Ambiente.
- **Ubicació:** vall del Cauca, Colòmbia.
- **Durada:** 1 any (fins al 30 de setembre de 2018)
- **Objectius:** transferir coneixement en el desenvolupament de mètodes analítics i l'accessibilitat a tecnologia per a la monitorització de paràmetres químics en la zona de muntanya de la vall del Cauca, Colòmbia.
- **Objectius específics:**
 - Enfortir la transferència de coneixement i la tecnologia en la temàtica de monitorització i control ambiental.
 - Desenvolupar mètodes analítics de baix cost adaptats a les necessitats locals i als contaminants identificats.
 - Determinar les concentracions dels contaminants elegits en diferents matrius (lixiviats, sòls, aigua, residus de peix).
 - Conformar una xarxa de cooperació per a l'estudi dels impactes causats pels abocadors de residus sòlids i la mineria il·legal a la Vall del Cauca.
- **Quantitat assignada:** 9.900 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.
- **Romanent:** 0 euros.
- **Resultats assolits:** Durant el projecte s'ha fet un diagnòstic del grau de contaminació per mercuri. El Laboratori de Química Analítica Ambiental de la UIB ha capacitat una persona de la UNAL, la qual ha adquirit coneixements sobre les tècniques analítiques per a la caracterització de subproductes originats en la pesca artesanal. Així mateix, s'han impartit seminaris sobre les diferents tècniques utilitzades en el pla de vigilància ambiental de les empreses gestores de residus urbans. A la UIB es va fer una primera avaluació del potencial de reutilització de residus d'abocadors i de sòls de mines abandonades de la zona rural de Cali. Es varen utilitzar tecnologies com la fotocàlisi i el foto-Fenton per a la degradació de contaminants orgànics, i s'impartí un seminari sobre la utilització dels processos fotocatalítics a la degradació de plaguicides.
- **Valoració:** S'han assolit en gran mesura tots els objectius del projecte, gràcies al qual dues de les integrants han pogut finalitzar els respectius TFM i obtenir una beca per cursar el Màster en Ciència i Tecnologia a la UIB. A més, s'ha establert una xarxa de treball per estudiar l'efecte dels contaminants en diferents processos ambientals. Per tant, els equips de les contraparts colombianes i els de la UIB es comprometen a donar continuïtat al projecte almenys durant dos anys més.

Vídeo: Alianza para aprovechar residuos en el Valle del Cauca

<https://www.youtube.com/watch?v=y2HW1cNWvk8&feature=youtu.be>

3. Enfortiment de capacitats científiques en biologia vegetal per a la conservació de la biodiversitat dels erms andins

- **Referència:** OCDS-CUD2017/03 (modalitat I)
- **Responsable:** Javier Gulías León, del Departament de Biologia.
- **Equip:** Javier Gulías, Jaume Flexas, Alicia Perera i Marc Carriquí, de la UIB; i Mª Elena Solarte, Lorena del Pilar Burbano, Yisela Solarte, Nayibe Hernandez i Ayda Lucia Patiño, de la Universitat de Nariño.
- **Contrapart:** Universitat de Nariño.
- **Ubicació:** Nariño, Colòmbia.
- **Durada:** 1 any (fins al 30 de setembre de 2018)
- **Objectius:**
 - Enfortir el coneixement teòric i pràctic d'estudiants i docents del grup de recerca en Biologia d'Erms i Ecosistemes Andins de la Universitat de Nariño en tòpics d'ecofisiologia de plantes.
 - Implementar processos d'investigació per completar buits d'informació sobre patrons fisiològics i funcionals de plantes d'erm natives i amenaçades, com una contribució a la conservació de la biodiversitat d'aquest ecosistema en el departament de Nariño.
- **Objectius específics:**
 - Realitzar un suport educatiu a el mestratge en Ciències Biològiques de la Universitat de Nariño.
 - Co-assessorar l'elaboració d'una proposta de tesi (treball final) de mestratge i de pregrau en ecofisiologia vegetal.
 - Finalitzar el treball de grau iniciat en el projecte anterior.
 - Realitzar un *screening* en un gradient altitudinal d'adaptació a l'elevada radiació, així com la seva resistència a la dessecació i la seva capacitat productiva en els complexos d'erms La Cocha-Patascoy i Chiles-Combal (Departament de Nariño).
- **Quantitat assignada:** 8.650 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.
- **Romanent:** 0 euros.
- **Resultats assolits:** El projecte ha assolit els objectius plantejats a través de les activitats d'intercanvi docent i investigador entre universitats (UIB i UDENAR), potenciant l'intercanvi científic i metodològic en tècniques d'estudi ecofisiològiques. Entre aquestes activitats d'intercanvi destaquen la participació de PDI i estudiants de doctorat de la UIB en la mestria de ciències biològiques de la UDENAR, el començament del treball de camp de la tesi de mestria en Ciències Biològiques, de Lorena Pilar Burbano Córdoba, i l'assessoria en el plantejament del treball pregrau de Nayibe Herández, així com l'anàlisi de dades i la redacció del treball de pregrau de Yisela Solarte.

A més, s'han identificat espècies que presenten una distribució al llarg d'un gradient altitudinal, i s'ha fet un ampli intercanvi de capacitats tècniques i metodològiques específiques per identificar els patrons de resposta a l'alta radiació i la incidència que té sobre la resistència a la dessecació i la capacitat de creixement.

- **Valoració:** La valoració del projecte és màxima per part de la contrapart, que s'ha implicat en el projecte facilitant-ne l'execució i participant intensament en les activitats planificades. Això permet continuar avançant en la relació docent i investigadora entre la UDENAR i la UIB, i oferir una millora de la qualitat docent a ambdues institucions. El projecte incideix en el desenvolupament econòmic sostenible mitjançant l'impuls de la conservació dels erms a través de la col·laboració entre les institucions, que han signat un conveni marc de col·laboració que permet que el projecte continuï el 2018-19.

4. Revaloració integral dels subproductes del processament de la llima (*Citrus latifolia*), varietat Tahití, al Departament de Tolima, Colòmbia. Extracció i caracterització de biocomposts i estabilització del suc.

- **Referència:** OCDS-CUD2017/04 (modalitat I)
- **Responsable:** Óscar A. Rodríguez Barragan, del Departament de Química.
- **Equip:** Óscar Rodríguez, Valeria Eim, Antoni Femenia Susana Simal, Carmen Rosselló, Esperanza Dalmau, Francisca Vallespir i Monica Umaña, de la UIB; i Henry Alexander Váquiro, Claudia Patricia Valenzuela, de la Universitat de Tolima.
- **Contrapart:** Universitat de Tolima.
- **Entitats col·laboradores:** Fresh Natural, CITRIEXPINAL i Finca de Limón.
- **Ubicació:** Tolima, Colòmbia.
- **Durada:** 1 any (fins al 30 de setembre de 2018).
- **Objectius:** Avaluar les propietats nutricionals, fisicoquímiques, funcionals i termodinàmiques dels residus (closques i llavor) de la Lima (*Citrus latifolia*) varietat Tahiti amb la finalitat de valorar el seu potencial agroindustrial i establir propietats rellevants per al disseny i càlcul de processos de transformació.
- **Objectius específics:**
 - Avaluar l'efecte de les condicions d'assecat amb/sense assistència acústica sobre les propietats fisicoquímiques dels subproductes de la Lima Tahiti.
 - Avaluar l'efecte de les condicions d'extracció amb/sense assistència acústica sobre el rendiment i la qualitat dels compostos obtingut a partir dels subproductes de la Lima Tahiti.
 - Establir una metodologia per a l'estabilització del suc de Lima Tahiti.
 - Transferir als membres de les associacions de productors de Lima Tahiti el coneixement adquirit durant el desenvolupament del projecte mitjançant d'accions formatives.
- **Quantitat assignada:** 6.000 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.
- **Romanent:** 86,77 euros.
- **Resultats assolits:** Durant el projecte, que ha tingut una durada d'un any, s'han assolit els objectius prevists a través d'activitats com: l'avaluació de l'efecte de les condicions d'assecat sobre el rendiment de l'extracció de pectines en medi àcid; l'avaluació de l'efecte de les condicions de l'extracció; l'avaluació de l'efecte d'assistència acústica (potència) com a pretractament en el rendiment de l'extracció

d'oli essencial mitjançant hidrodestil·lació; l'establiment d'una metodologia per determinar i quantificar limonoide en el suc de llimona, i la quantificació de la variació de la concentració de limonina en sucs durant l'emmagatzematge. S'han impartit conferències acadèmiques, s'han fet assajos de laboratori, activitats acadèmiques i se n'han difós els resultats.

- **Valoració:** S'han assolit els objectius plantejats i ha sorgit una relació estreta entre els grups d'investigació d'Enginyeria Agroalimentària de la UIB i el grup CEDAGRITOL, de la Universitat de Tolima. Aquesta col·laboració ha tingut un fort impacte acadèmic i es continuarà desenvolupant l'any 2018-19. Els resultats del projecte contribueixen a millorar el maneig de residus de la indústria agroalimentària i impacten directament sobre el desenvolupament del departament de Tolima.

CUBA

5. People4sicklemlia II: eina web perquè els internautes cooperin en el diagnòstic de la sicklemlia

- **Referència:** OCDS-CUD2017/05 (modalitat I)
- **Responsable:** Antoni Jaume-i-Capó, del Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica.
- **Equip:** Antoni Jaume-i-Capó, Manuel González, Gabriel Moyà, Jose Maria Buades i Arnau Mir, de la UIB; i Silena Herold, Adolfo Fernández, Wilkie Delgado i Miriela Escobedo, de la Universitat d'Orient.
- **Contrapart:** Universitat d'Orient.
- **Entitat col·laboradora:** Arquímedes Montoya Pedrón, de l'Hospital "Dr. Juan Bruno Zayas Alfonso".
- **Ubicació:** Santiago de Cuba.
- **Durada:** 1 any (fins al 30 de setembre de 2018).
- **Objectius:** Dur a terme una formació i investigació avançada per a la validació d'un prototip d'una eina web per a que els internautes cooperin en el diagnòstic de la *sicklemlia*, i en tècniques de processament i anàlisi automàtic d'imatges mèdiques.
- **Objectius específics:**
 - Avaluar el prototip relatiu al diagnòstic.
 - Formació i investigació avançada en tècniques de processament i anàlisis d'imatges per a la detecció automàtica de les deformacions cel·lulars provocades per la *sicklemlia* en imatges mèdiques de mostra.
- **Quantitat assignada:** 8.022,64 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.
- **Romanent:** 749,78 euros.
- **Resultats assolits:** Una vegada executat el projecte, s'han assolit els objectius plantejats a través de les activitats dutes a terme. S'ha continuat la captura d'imatges de pacients que pateixen anèmia de cèl·lules falciformes, la qual cosa permet ampliar la base de dades d'imatges publicades de més de 21.000 cèl·lules. S'ha culminat el desenvolupament de l'eina HbC —ja disponible en línia i visitada per més de 200

internautes—, promoguda i divulgada per diferents mitjans de Santiago de Cuba i Mallorca. S'ha fet una estada de formació i desenvolupament sobre noves tècniques de processament i anàlisi morfològics, i els resultats que se n'han obtingut superen els que es tenien fins aleshores. Aquests fruits han estat reflectits en un nou article per a la revista JCR, i s'han fet accions en el Centre Universitari de Guantánamo, la qual cosa ha permès establir un grup de treball que estudia la malaltia utilitzant eines computacionals com les del projecte. Durant l'execució, s'ha defensat una tesi doctoral i dos treballs de diploma; s'han fet dues publicacions; s'ha obtingut una menció en el Concurs Nacional de Computació; un professor ha seguit la pròpia formació doctoral; s'han preparat dos articles científics, i estudiants de segon i tercer any de la carrera de Ciència de la Computació han fet pràctiques laborals.

- **Valoració:** En aquests moments, a Cuba s'ha determinat com a prioritat nacional la informatització de la societat com a part dels principals objectius de desenvolupament definits, la qual cosa confirma que el projecte és pertinent. La valoració és positiva i la contrapart manifesta un grau de compromís i implicació elevat. Per tot plegat, es continuarà treballant en altres espais i es dona aquest projecte per finalitzat de manera satisfactòria.

6. Ecotreball social des de la perspectiva de gènere en contextos de vulnerabilitat ambiental al Carib: el cas de Cuba

- **Referència:** OCDS-CUD2017/11 (modalitat I)
- **Responsable:** Maria Antònia Carbonero Gamundí, professora del Departament de Filosofia i Treball Social.
- **Equip:** Miquel Àngel Oliver, María Gómez, Fernanda Caro, Joana Maria Mestre, Alejandro Gómez i Icíar Font, de la UIB; i Ofelia Pérez, Isabel Poveda, Celene Milanés i Maricela Rivaflachas, de la Universitat d'Orient.
- **Contrapart:** Universitat d'Orient.
- **Ubicació:** Oriente, Cuba.
- **Durada:** un any (fins al 30 de setembre de 2018).
- **Objectius:** desenvolupar accions d'investigació i formació que integrin les perspectives de gènere i vulnerabilitat ambiental en la pràctica del treball social comunitari (ecotreball social) vàlides per a la presa de decisions en els programes de desenvolupament local sostenible en comunitats costaneres.
- **Objectius específics:**
 - Identificar els indicadors de riscos de vulnerabilitat ambiental i social del territori i els seus efectes a escala local des d'una perspectiva de gènere.
 - Identificar la percepció de les comunitats i els col·lectius més afectats per aquests riscos i construir de manera participativa les estratègies per al desenvolupament local comunitari.
 - Analitzar les pràctiques de treball social comunitari en relació amb els riscos identificats a la comunitat.

- Dissenyar en funció del diagnòstic i les pràctiques una guia d'impacte ambiental de gènere com a instrument per al treball social comunitari en contextos de vulnerabilitat social i ambiental.
- Enfortir les capacitats institucionals sobre el tema dels prenedors de decisions de la província de Santiago.
- Formar alumnes en noves investigacions sobre la temàtica, tant a la Universitat d'Orient com a la UIB.
- Potenciar la pràctica de l'ecotreball social en contextos de vulnerabilitat ambiental.
- Enfortir les relacions acadèmiques entre la UO i la UIB.
- **Quantitat assignada:** 9.000 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.
- **Resultats assolits:** Durant l'execució del projecte, treballaren conjuntament els equips de la UO i de la UIB en tot moment, tant en el disseny del treball de camp i dels seminaris com en les entrevistes i tallers grupals a Guamà, així com en l'anàlisi de la informació o la preparació de resultats. Es va fer un seminari a la Universitat de Santiago, en el qual varen participar tres persones de l'equip de la UIB, membres docents del Departament de Sociologia i alumnes de la UO. Durant el projecte es va presentar l'oportunitat d'aparèixer en un programa de televisió de difusió nacional per parlar dels riscos ambientals i de la tasca que duu a terme el CEMZOC (UO). Per altra banda, es va aprofitar per avaluar els resultats de la mobilitat d'estudiants de Treball Social de la UIB a la UO l'any anterior i dissenyar les pròximes mobilitats, cosa que facilita les pràctiques de Treball Social en els centres i serveis socials d'atenció primària.
- **Valoració:** El projecte ha permès que l'alumnat i el professorat del CEMFOC i el Departament de Sociologia de la UO s'aproximin a la problemàtica del treball des d'una perspectiva ecofeminista, la qual cosa dona lloc al debat i a la reflexió. S'identifica una consolidació de la perspectiva de gènere, gràcies a la continuïtat de l'aula de postgrau, constituïda en projectes anteriors. A Cuba es desenvolupa una campanya (VIDA) per sensibilitzar les comunitats sobre els riscos ambientals del canvi climàtic. Així, la proposta encaixa amb les prioritats de la planificació de desenvolupament local, ja que considera els impactes de gènere i el paper de les treballadores socials comunitàries en el diagnòstic dels riscos socioambientals i en les estratègies d'intervenció. El projecte continuarà l'any 2018-19.

HAITÍ

7. Disseny d'una eina de diagnòstic i autoavaluació de projectes en zones d'alta vulnerabilitat socioambiental. L'exemple de la comuna de Canaan (Haití)

- **Referència:** OCDS-CUD2017/06 (modalitat I)
- **Responsable:** Joana Mª Petrus Bey, del Departament de Geografia.
- **Equip:** Joana Mª Petrus i Mauricio Ruiz, de la UIB; i Remsly Desravines, Joseph Claire Benoit, Annay Max Ginot i Regis Roselaure de la Universitat de l'Estat d'Haití.
- **Contrapart:** Universitat de l'Estat d'Haití.

- **Ubicació:** Puerto-Príncipe, Haití.
- **Durada:** 1 any (fins al 30 de setembre de 2018).
- **Objectius:** Dissenyar una eina de diagnòstic i autoavaluació de projectes en zones d'alta vulnerabilitat socioambiental.
- **Objectius específics:**
 - Seleccionar, recopilar i cartografiar variables quantitatives sociodemogràfiques i ambientals que caracteritzin la zona d'estudi.
 - Obtenir informació qualitativa de la població resident i de la seva situació pre i post canvi de residència.
 - Adquirir els rudiments del funcionament d'un sistema de diagnòstic de vulnerabilitats i de la metodologia de gestió del risc de desastre de base comunitària.
 - Dissenyar l'eina, realitzar les proves de camp per a testar, així com redactar i divulgar els resultats d'investigació.
- **Quantitat assignada:** 9.091,20 euros, en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament.
- **Romanent:** 0,10 euros.
- **Resultats assolits:** Una vegada executat el projecte, s'han assolit els objectius establerts, excepte el darrer: acabar l'explotació de dades, testar-les i redactar l'informe d'investigació. Així, s'ha fet la selecció i recopilació de dades demogràfiques i socioambientals, amb les quals es va obtenir una estadística fiable de la zona d'estudi. L'equip d'Haití va recopilar informació cartogràfica disponible i en va extreure la primera llista de problemes que afecten la població de la zona. L'equip de la UEH i la UIB va fer una enquesta conjunta i va reclutar les persones col·laboradores (estudiants de Geografia i líders comunitaris), que es varen encarregar de fer les enquestes i varen rebre la formació necessària per poder desenvolupar la tasca. Totes les activitats s'han difós a través del Canal UIB, incloses les activitats formatives fetes a Haití, i ara es desenvolupa una web del grup <<http://haiti.uib.es/>>. Amb la importància que ha assolit el grup, la UEH ha impulsat la creació d'un laboratori de Geografia que doni continuïtat a aquest tipus d'investigacions. Durant el projecte hi varen haver dificultats burocràtiques i econòmiques que varen endarrerir la realització de les enquestes. Això a banda, l'equip de la UIB està sorprès pels problemes que tenen les persones haitianes per viatjar a Europa, ja que denegaren el visat a un dels professors, li dificultaren la reserva de vols i els hi encariren mentre esperava que li aprovassin el visat. A més, no es va poder treballar amb fotografia aèria, ja que no es va trobar una empresa especialitzada ni un vol de dron, i es va haver d'utilitzar el recurs Google Earth, que no mostrava el detall desitjable.
- **Valoració:** Es valora positivament la tasca desenvolupada amb i per les persones encarregades de les enquestes, estudiants i líders comunitaris, que han millorat les seves tècniques per accedir als diferents grups de població, la qual cosa facilita la comprensió per part de la població. Es preveu la continuïtat del projecte l'any 2018-19 per poder analitzar les dades obtingudes.

8. Diagnosi de les necessitats dels estudis de gènere al Marroc

- **Referència:** OCDS-CUD2017/09 (modalitat I)
- **Responsable:** Elisa Bosch Donate, professora del Departament d'Infermeria i Fisioteràpia.
- **Equip:** Victòria Ferrer, Rosa Isabel Rodríguez i Francesca Salvà, de la UIB; i Rajaa Nadifi, Rhita Iraqi i Hassan Habibi, de la Universitat Hassan II.
- **Contrapart:** Laboratori d'Investigació d'Educació Territorial i Gènere de la Universitat Hassan II.
- **Ubicació:** Casablanca, Marroc.
- **Durada:** un any (fins al 30 de setembre de 2018).
- **Objectius:** contribuir al coneixement i l'enfortiment dels estudis de gènere al Marroc i promoure l'organització futura d'aquests estudis.
- **Objectius específics:**
 - Realitzar un diagnòstic per determinar les necessitats de formació i de recerca dels estudis de gènere al Marroc.
 - Identificar l'esforç necessari per implementar la formació dels estudis de treball, així com les estructures ja existents.
 - Identificar les dificultats i els obstacles i formular respostes i solucions realistes i pràctiques.
 - Conèixer les principals institucions i associacions en què es desenvolupin accions derivades de les polítiques d'igualtat i on es fomenti l'empoderament de les dones.
- **Quantitat assignada:** 4.000 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.
- **Resultats assolits:** Durant l'execució del projecte destaquen les activitats dutes a terme durant la visita de les professores de la Universitat de Hassan II de Casablanca. S'han mantingut reunions amb l'Oficina de Cooperació, el grup d'Investigació Estudis de Gènere i amb l'equip directiu de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la UIB. S'han impartit dues conferències: «Dones i espai públic al Marroc» i «Noves masculinitats». S'ha visitat el centre de salut de Son Gotleu i s'ha participat en una classe del màster de Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere, a més d'assistir a la conferència que pronuncià Nuria Varela, acte al qual assistí la directora de l'Institut Balear de la Dona. Durant la visita de les professores de la UIB a Casablanca, no plantejada inicialment, es va fer un taller pràctic amb estudiants del Màster de Gènere, Societats i Cultures, i un col·loqui teòric amb les doctorandes del Laboratori d'Investigació d'Educació Territorial i Gènere de la Universitat Hassan II de Casablanca.
- **Valoració:** La valoració del projecte és molt bona, tant per part de les persones que han assistit a activitats a Palma com a Casablanca. El projecte no està acabat i s'espera que l'any que ve continuïn les accions al Marroc.

9. Processos d'erosió i transport de sediment: anàlisi i modelització a diferents escales a la capçalera de la conca Oum Rabiaa. Estudi de cas de la subconca de Lekbab (Atles Mitjà, Marroc)

- **Referència:** OCDS-CUD2017/07 (modalitat II).
- **Responsable:** Joan Josep Estrany Bertos, del Departament de Geografia.
- **Equip:** Joan Estrany, Laura Ferrer, José Andrés López-Tarazón, Aleix Calsamiglia, Josep Fortesa, Julián García-Comendador, Jorge Gago i Bartomeu Alorda, de la UIB; Hanane Reddad, Yahia El Khalki, Mohamed El Ghachi, Abdelghani Qadem, Nadia Ennaji, Hasan Ouakhir i Abdelatif Essanbri, de la Universitat Soldà Moulay Slimane.
- **Contrapart:** Universitat Soldà Moulay Slimane
- **Entitats col·laboradores:** Agence du Bassin Hydraulique de l'Oum Errabii, Direction Régionale des Eaux et Forêts i Observatoire Régional de l'Environnement et du Développement Durable.
- **Ubicació:** Srou Subcatchment, Marroc.
- **Durada:** 2 anys (fins al 30 de setembre de 2019)
- **Objectius:** Analitzar els processos d'erosió així com l'exportació d'aigua i sediment a diferents escales espacials a la conca de Lekbab mitjançant la modelització numèrica (índex de la connectivitat del sediment i modelització hidrològica) i treball de camp experimental aplicant un enfocament multi-tècnic (radionúclids i monitorització continua d'aigua i sediment).
- **Objectius específics:**
 - Mesurar contínuament els fluxos d'aigua i sediment com també paràmetres meteorològics mitjançant la construcció d'una estació hidro-sedi-meteorològica a la sortida de la conca de Lekbab.
 - Avaluar el paper de la distribució de la vegetació de la conca en la generació d'escolament i sediment mitjançant la combinació de tècniques terrestres i aèries (imatges de dron).
 - Establir una evolució temporal de la connectivitat dels sediments –en termes d'erosió potencial- a cada conca basat en la recol·lecció d'imatges de dron capturades a l'antic projecte OCDS i en la recol·lecció al projecte proposat pel 2018 i 2019.
 - Quantificar l'erosió volumètrica aplicant la tècnica de Diferència de Models Digital d'Elevacions tornant a volar amb dron el 2018 i 2019 les àrees representatives d'erosió seleccionades i volades el 2017.
 - Estimació de les taxes d'erosió i de les fonts de sediment de les àrees seleccionades mitjançant la mesura dels radionúclids del sòl a una zona representativa dels usos forestals de la conca de Lekbab.
 - Transferir el coneixement als agents locals organitzant un workshop i editant un "Catàleg d'estratègies marroquines sobre la gestió sostenible del sòl".
- **Quantitat assignada:** 14.000 euros (dels quals 10.000 són en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament, per al primer any d'execució; i 4.000 són a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB, per al segon any d'execució).

- **Romanent:** 0 euros.

10. Seminari de formació de formadors i orientació psico-pedagògica de la comunitat educativa al centre per a nins i nines sords d'Effetah de Tànger

- **Referència:** OCDS-CUD2017/08 (modalitat II)
- **Responsable:** Raül López Penadés, del Departament de Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació.
- **Equip:** Raül López, Lucía Buil, Josep A. Pérez, María José Fernández, Helena Alvarado, Maria Cristina Ferrà, Cristina Manresa i Ramon Mas, de la UIB; i Mª Francisca Sánchez, del Centre Educatiu per a Nins Sords Effetah.
- **Contrapart:** Centre Educatiu per a Nins Sords Effetah.
- **Entitat col·laboradora:** Sandra P. Cano i Victor M. Peñeñory, de la Universitat de San Buenaventura de Cali (Colòmbia) i Herminio Domingo, professor emèrit de la UIB.
- **Ubicació:** Tànger, Marroc.
- **Durada:** 2 anys (fins al 30 de setembre de 2019).
- **Objectius:** millorar les eines metodològiques de l'equip educatiu del centre per a nins/es sords/es Effetah.
- **Objectius específics:**
 - Valorar el grau d'adquisició i aplicació de coneixements. Demanar informació sobre l'efectivitat de la formació oferta i del material informàtic donat a l'anterior i el present projecte (Any I i II).
 - Proporcionar nous enfocaments didàctics per treballar a l'aula de manera cooperativa i significativa a través de projectes (Any I i II).
 - Proporcionar nous enfocaments per identificar les potencialitats de cada un dels alumnes/es i la seva implicació a l'aula (Any I).
 - Proporcionar eines didàctiques per a l'aprofitament de les potencialitats de cada un dels alumnes/es i la seva implicació a l'aula (Any II).
 - Incorporar la utilització individual d'un programari específic orientat a la reeducació auditiva dels nens/es amb dificultats en l'audició (Any I).
 - Incorporar la utilització grupal d'un programari específic orientat a la reeducació auditiva dels nens/es amb dificultats en l'audició (Any II).
 - Adaptació a l'idioma àrab d'un programari específic orientat a la reeducació auditiva dels nens/es amb dificultats en l'audició (Any I i II).
- **Quantitat assignada:** 5.624,32 euros (dels quals 3.516,16 són en el marc del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la UIB en matèria de cooperació al desenvolupament, per al primer any d'execució; i 2.108,16 són a càrrec de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB, per al segon any d'execució).
- **Romanent:** 497,51 euros.

11. Conscienciació en l'àmbit escolar per al bon ús de plaguicides i la millora substantiva de la salut de la població agrícola a la vall de Chancay, Perú

- **Referència:** OCDS-CUD2017/10 (modalitat II)
- **Responsable:** Antoni Bennàsar Roig, professor del Departament de Biologia.
- **Equip:** Gwendolyn Barceló, de la UIB; i Alexander Rodríguez, Perla Chávez, Percy Zorogastúa i Salomón Helfgott, de la Universitat Nacional Agrària La Molina.
- **Contrapart:** Universitat Nacional Agrària La Molina.
- **Entitat col·laboradora:** Carlos Dulanto, de l'Hospital de Chancay, i Universitat Nacional Major de San Marcos (UNMSM).
- **Ubicació:** vall de Chancay, Perú.
- **Durada:** dos anys (fins al 30 de setembre de 2019).
- **Objectius:** conscienciar i sensibilitzar els nins en edat escolar sobre els riscos de l'ús de plaguicides a la vall de Chancay mitjançant la capacitació i formació dels seus mestres i professors.
- **Objectius específics:**
 - Conscienciar i sensibilitzar els mestres i professors de nivell escolar de primària i secundària sobre els riscos de l'ús de plaguicides.
 - Provocar un efecte multiplicador ascendent —de nins a pares— sobre els riscos d'exposició i el bon ús de plaguicides a la vall de Chancay.
 - Consolidar aliances col·laboratives entre la UNALM i institucions de l'Estat dels sectors agricultura, educació, salut i medi ambient.
 - Comparar la salut de la població escolar a l'inici i al final de l'acció formativa dels mestres.
 - Servir de model (projecte pilot) per a les institucions competents de l'Estat.
- **Quantitat assignada:** 13.000 euros, de la partida per a cooperació universitària al desenvolupament del pressupost de la UIB.

5. Projectió de l'OCDS a l'exterior

Una línia estratègica de la tasca de l'OCDS és la projecció exterior, per la qual cosa durant el curs acadèmic 2017-2018, s'ha seguit treballant tant per donar a conèixer les accions i els programes de l'OCDS com els seus resultats i impactes més enllà de la nostra comunitat universitària, a través de diferents canals i línies d'actuació en la difusió i comunicació externa.

Algunes de les accions de difusió realitzades han estat en format audiovisual com han estat les vídeo-notícies, les vídeo-experiències i entrevistes en el marc dels programes de l'OCDS:

- [Benestar i qualitat de vida de la població de Guaranda: Cap a la cobertura universal de la salut](#). Publicada el 12/12/2017.
- [Acosta't al programa de voluntariat internacional Estades Solidàries amb l'associació Aprendo Contigo a Perú](#). Publicada el 12/12/2017.
- [Acosta't al programa de voluntariat internacional Estades Solidàries amb la Fundación de Solidaridad Amaranta a Bolívia](#). Publicada el 12/12/2017.
- [Acosta't al programa de voluntariat internacional Estades Solidàries amb la Fundación Amazonia a Bolívia](#). Publicada el 19/12/2017.
- [Acosta't al programa de voluntariat internacional Estades Solidàries amb l'Entitat Centro de Apoyo al Niño y Adolescente Trabajador \(CANAT\) a Perú](#). Publicada el 19/12/2017.
- [Campanya Junes ens protegim de l'OCDS. Testimoni de Verónica Vidal](#). Publicada el 25/06/2018.
- [Los defensores del Drets humans a #Mesoamèrica pateixen una doble persecució: per ser activistes i per ser DONES](#).
- [Campanya Junes ens protegim de l'OCDS. Testimoni de Sandra Peniche](#). Publicada el 26/07/2018.
- [Campanya Junes ens protegim de l'OCDS. Testimoni de Sonia Sánchez](#). Publicada el 27/07/2018.
- [Cinc membres de la UIB faran un voluntariat al camp de persones refugiades de Grècia](#). Publicada el 07/06/2018.

Igualment s'han publicat les ponències i panells d'iniciatives locals vinculades al cicle de sessions monogràfiques dels ODS que inclouen les jornades següents:

- [Els moviments migratoris, uns dels reptes de l'Agenda:2030 les realitats africanes del segle XXI \(I\): Mbuyi Kabunda](#). Publicada el 17/11/2017.
- [Els moviments migratoris, uns dels reptes de l'Agenda:2030 les realitats africanes del segle XXI \(II\): Valentina Milano](#). Publicada el 27/11/2017.
- [Els moviments migratoris, uns dels reptes de l'Agenda:2030 les realitats africanes del segle XXI \(III\): Beatriz Leal](#). Publicada el 27/11/2017.
- [Els moviments migratoris, uns dels reptes de l'Agenda:2030 les realitats africanes del segle XXI \(IV\): Helena Maleno](#). Publicada el 28/11/2017.
- [Els moviments migratoris, uns dels reptes de l'Agenda:2030 les realitats africanes del segle XXI \(V\): Gonzalo Fanjul](#). Publicada el 28/11/2017.

A més de trobar-ho al web de l'OCDS, al conjunt d'aquests audiovisuals també s'hi pot accedir mitjançant el CanalUIB i el canal de YouTube de la UIB.

La **pàgina web de l'OCDS** (cooperacio.uib.cat), continua essent una de les principals eines de l'OCDS per donar a conèixer la informació relativa al conjunt de continguts dels diversos programes, convocatòries i esdeveniments d'interès per a la comunitat universitària. Segons els informes de visites de la web de l'OCDS, durant el curs acadèmic 2017-2018 el nombre de visites a pàgines ha estat de 9.970 per part de 3.531 visitants.

A més, la participació en el **blog «Tu hi pintes molt»** <https://tuhipintesmolt.wordpress.com/>, creat com una eina per donar a conèixer en primera persona les experiències viscudes i les accions desenvolupades per membres de la comunitat universitària en el marc de diferents programes i convocatòries que gestiona l'OCDS, continua essent un compromís per a l'alumnat que participa en els diferents programes de mobilitat.

Durant l'any 2018 es varen publicar 10 noves entrades al bloc, que va tenir un total de 886 visites per part de 279 visitants.

Per altra banda, des dels perfils de l'OCDS a les pàgines de **Facebook**, **Twitter** i **Instagram** s'ha fet difusió d'un elevat nombre d'activitats pròpies, així com de notícies i esdeveniments compartits per altres entitats en l'àmbit del desenvolupament humà sostenible:

<https://www.facebook.com/cooperacioUIB/>

<https://twitter.com/cooperaciouiib>

<https://www.instagram.com/cooperaciouiib/>

El nombre de seguidors i seguidores de les xarxes socials de l'OCDS va augmentat progressivament i sobretot s'ha donat una gran empenta a Instagram que s'ha detectat que és la que millor de totes per arribar a l'alumnat de la UIB i al jovent.

6. Participació en òrgans col·legiats i comissions

Com cada any cal destacar la tasca duta a terme pels membres de la comissió de seguiment del conveni entre el Govern de les Illes Balears i la Universitat de les Illes Balears en matèria de cooperació al desenvolupament, encarregada de fer el seguiment del conjunt d'accions derivades dels diferents convenis entre ambdues institucions i resoldre les convocatòries que se'n deriven.

D'igual manera, en el marc organitzatiu de la UIB existeix la Comissió de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, òrgan consultiu que té com a principals finalitats la resolució de les convocatòries d'ajuts amb càrrec a la partida per a CUD del pressupost de la Universitat, així com en la creació de sinèrgies i la coordinació entre projectes i accions.

A més, la UIB, com a agent de cooperació al desenvolupament, ha estat representada per la coordinadora de l'OCDS, en diferents òrgans de decisió, juntes i comissions:

- Comissió d'Internacionalització i Cooperació de les Universitats Espanyoles (CICUE), comissió sectorial inscrita dins la CRUE (Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles).
- Consell de Cooperació al Desenvolupament de les Illes Balears.
- Grup de treball de cooperació de la Comissió Sectorial de Relacions Internacionals del Grup 9 d'universitats (G9) i del seu grup de treball de Cooperació.
- Comissió Executiva del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació, en qualitat de sòcia.

Per altra banda, la coordinadora de l'OCDS, Ruth Escribano, segueix essent membre del grup de treball de Gènere vinculat al Consell de Cooperació al Desenvolupament del Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació.

